

Proiectari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

11

- BISTRIȚA - AVAL
- Mărturii despre
Gérard Philipe
- MODĂ ■ SPORT ■ UMOR

Anul XIV nr. 11 (511) — 13 martie 1965

VOT

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej votând la secția nr. 19 „Grivița roșie” din Capitală. În circumscripția electorală „Grivița roșie”, cei 34.686 alegători prezenți la urne au votat în unanimitate pentru candidatul Frontului Democrației Populare în alegerile pentru Marea Adunare Națională, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

La 7 martie, din 12.858.835 de cetățeni înscrși în listele electorale, s-au prezentat în fața urnelor 12.853.590, adică 99,96%. Dintre aceștia, 12.834.862 sau 99,85% și-au dat votul candidaților Frontului Democrației Populare.

Într-un spirit de înaltă răspundere cetățenească și într-o atmosferă de entuziasm, poporul nostru a demonstrat încă o dată în ziua alegerilor unitatea lui deplină în jurul partidului și hotărârea de a urma neabătut politica înțeleaptă a acestuia.

Pe tot întinsul patriei dragi, în orașele și satele în plin proces de reînnoire, pe marile șantiere, ziua de 7 martie s-a transformat într-o adevărată sărbătoare. Plină de semnificații a fost dorința tuturor de a se afla din primele ore ale dimineții în fața urnelor de votare, laolaltă cu familiile, cu tovarășii de muncă, cu vecinii.

În imaginile de față, câteva aspecte din ziua în care poporul nostru, unanim și entuziast, și-a dat votul pentru candidații Frontului Democrației Populare.

Printre constructorii Combinatului siderurgic de la Galați veniți să voteze la secția nr. 37 din cartierul Țiglina se numără și fruntașii în întrecerea socialistă Iulian Tușu, Gheorghe Sabău, Ștefan Popescu, Octavian Visting, Gheorghe Tănăsoae și Virgil Tudose care lucrează la montarea laminorului de tablă.

Ora 6 dimineața. Studenți și studente de la căminul „Grozăvești” se îndreaptă spre secția de votare.

UNANIM SI ENTUZIAST

Marin Ciobanu, șeful echipei de fierari betoniști, sudorul Constantin Vasile, Mihai Drotlef, șeful brigăzii de dulgheri, și Crăciun Balaci, șeful unei echipe de montori, — toți constructorii ai Combinatului chimic Craiova, votînd la secția nr. 53 Ișalnița.

Într-unul din nolle cartiere ale orașului Baia Mare tineri și vîrstnici au venit să voteze încă din primele ore ale dimineții.

Imbrăcate de sărbătoare în frumoasele lor costume naționale, tinere fete din comuna Fierbinți, raionul Urziceni, au venit din zori la secția de votare.

Nepuțindu-se deplasa la secția de votare, octogenara Anișa Tobolcea din comuna Cîmpineanca, regiunea Galați, a fost vizitată acasă de membrii comisiei de votare, dîndu-i-se astfel posibilitatea să-și exercite drepturile cetățenești.

memento

Doina Badea

DUMINICĂ, 14 MARTIE: Două meciuri „tari” în campionatul mondial de hochei: Suedia-R.S. Cehoslovacă (14.00) și U.R.S.S.—Canada (17.30) • Varietăți cu... istorie — Gr. Vasiliu-Birlic, Doina Badea, Mihai Fotino, Dem. Rădulescu, Ludovic Spiess, Horia Șerbănescu și alții. Ah, varietățile! (19.30)

LUNI, 15 MARTIE: „Boema” de Puccini în interpretarea studenților Conservatorului „Ciprian Porumbescu”. Tinerete, entuziasm și, nădăjduim, calitate (20.20).

• Săptămîna aceasta „Agenda turneelor internaționale” are vești muzicale pentru toată țara.

BUCUREȘTI: — violonista *Ayla Erduran* din Turcia, cu Filharmonia „George Enescu” (18 și 14 martie); — *Tommaso Benitende Neglia*, dirijor din Italia; creează la Teatrul de operă și balet un spectacol atrăgător cu „Othello” de Verdi (17 martie);

— pianista *Magda Tagliaferro*, un oaspete cunoscut, în vizită la orchestra simfonică a Radio-televiziunii (18 martie); — dirijorul *Eduard Fischer* din

R. S. Cehoslovacă la orchestra simfonică a Cinematografiei (19 martie).

GALAȘI ȘI ORADEA: — *Rok Klopčič*, violonist din R.S. Cehoslovacă.

TIMIȘOARA: — *Evgheenia Mironovna*, de la Opera din Kiev, va fi Gilda, Lucia și Violetta, alături de ansamblul teatrului Țe operă din localitate.

SIBIU ȘI BRAȘOV: — Un dirijor din R.F. Germană stabilit în Japonia: Klaus Pringheim.

• Un grup de profesori ai Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din București vă invită la 17 mar-

tie în sala mică a Palatului la un concert de muzică de cameră: cvintete cu pian de Johannes Brahms, Tudor Ciortea, César Franck, (Radu Negreanu, George Monollu, Radu Paraschivescu, Alexandru Rădulescu, Serafim Antropov.)

MUZICĂ

MARTI, 16 MARTIE: „Peer Gynt” de Ibsen în interpretarea colectivului Teatrului „C. I. Notara” (Cristea Avram, Magdalena

Buznea și Sandina Stan în rolurile principale). Frumusețea ciudată a unui poem dramatic în care fantezia poetică și meditația filozofică se întrepătrund organic (19.45).

VINERI, 19 MARTIE: Fuji Yama, un interesant film documentar japonez (21.00) • Din talenele gravurii. Promițătoare emisiune de artă plastică, în ciuda titlului grav misterios (21.30).

SIMBĂȚĂ, 20 MARTIE: Pentru copii: „Năzbîțiile lui Tândărică” de Nicolae Massim (19.10) • 30 de minute de muzică ușoară cu Gigi Marga și Alexandru Imre. A se încerca (20.15) • În ciclul „Comici vestiți ai ecranului”, comicul francez Max Linder (20.45).

TELEVIZIUNE

• De citit oriînd: Edmund Hillary — *Inalta aventură* (Ed. științifică, ediția a II-a, 40.000 ex.), în românește de Viorica Dănilă, control științific — N. Dobre. Este vorba de pasionanta și instructiva aventură, mereu încercată, a escaladării Everestului, descrisă cu multă pricepere.

• Ovidiu Bădina — *Dimitrie Gusti*, contribuții la cunoașterea operei și activității cunoscutului sociolog român (1880—1955). O carte mai mult decît utilă. Edi-

tura științifică trebuie felicitată și stimulată pentru publicarea unor asemenea lucrări.

• Și două cărți în colecția „Pe harta lumii” apărute în aceeași editură: *Angola* de Eugeniu Obrea și *Iranul* de Gh. Popescu. Sînt bune prezentări de ansamblu a celor două țări. O infuzie de aer cultural-artistic mai dens ar fi sporit și mai mult interesul nostru pentru ele.

• Două traduceri din literatura universală: E. Caldwell —

Jenny (colecția „Meridiane” a E.L.U., traducere și prefață cam grăbită de D. Mazilu), Benjamin Appel — *Fortăreață în orez*.

• În colecția „Monumentele patriei noastre”, Radu Florescu tipărește un bun îndreptar privind ruinele cetății *Capidava* de pe malul drept al Dunării.

• Unul dintre orașele de pe malul stîng al marelui fluviu — *Brăila* — are și el, prin grija „Meridianelor”, un *Mic îndreptar turistic* în limbile română, franceză, germană și rusă.

• În editura pariziană „Mercure de France” va apărea în curînd o colecție intitulată *Le temps retrouvé*, consacrată lucrărilor memorialistice. Printre primele volume anunțate: Voltaire, Carlo Goldoni, Madame de Lafayette.

• La Moscova a apărut volumul III al operelor celebrului cineast Serghei Eisenstein: lucrări teoretice despre montaj și compoziție, despre rolul muzicii și al luminii în arta ecranului, precum și o conferință despre filmul „Ivan cel Groaznic”.

CARTEA

PĂȘIUNEA VITAMINELOR de Ben Dumitrescu. Premiera pe țară a unei comedii tineresti la Teatrul de stat din Ploiești, recomandînd calitățile de umorist ale autorului. Regia: Laurențiu Azimioară. Interpreți: Gina Trandafirescu, Liana Dan Riza, Adrian Petrace, Moț Negoescu, C. Palade.

O FEMEIE CU BANI de G. B. Shaw. De reamintit faptul că e vorba — curios lucru — de una din piesele lui Shaw care nu a avut nicăieri în lume succes de public. Mihai Berechet, regizor, Carmen Stănescu și ceilalți interpreți au asigurat acestei comedii condiții pentru o bună întîlnire cu publicul bucureștean (Teatrul Național „I. L. Caragiale”, sala Studio).

NOAPTEA LA DRUMUL MARE de Renato Leli. Probleme ale educației tineretului descumpănit al lumii occidentale, în atenția unui autor italian. Regia: Ion Simionescu. Interpreți: Sandu Rădulescu, Angela Macri, Jorj Voicu. Decor: Vl. Popov (Teatrul „Barbu Delavrancea”).

VARIETAȚI CU AUTOSERVIRE: destul cu surogatele semiartistice, semirevistice, semioperetistice! (Spectacol prezentat în sala Palatului de Teatrul de stat de operă.)

CROITORUL FERMECAT de Șalom Alehem. O nouă întîlnire cu un text mereu proaspăt, tragic și comic, ironic și sentimental al unuia dintre marii autori ai lumii (Teatrul evreiesc de stat).

Stefan Cluotărașu

N-AVEM CENTRU ÎNAINȚĂȘ... și nici restul echipei nu mai e la înălțime. Se joacă prea mult pentru public și vai! aci cu prea multe... goluri. (Piesa lui Nicușă Tănase, jucată de Teatrul Murișoara C.F.R.—Giulești, la sala Palatului !!! ?)

CASA INIMILOR SFĂRIMATE de G.B. Shaw. Actorii Șt. Ciubotărașu, Mircea Constantinescu și mai ales Florin Scărlătescu, alături de Nineta Gusti și Marga Barbu pot fi oriînd revăzuți în acest spectacol, al cărui ritm scenic a rămas însă la fel de nedinamic ca la premieră (Teatrul de Comedie).

SUS, TOT MAI SUS de Al. Popovici. O merituoasă piesă pentru copii este obiectul unei deosebite de interesante experiențe în

materie de teatru păpușaresc: eroii, confecționați din plexiglas, ingenios articulați, se mișcă, într-un decor intens policromic, cu neașteptate și încîntătoare efecte. Realizatorii spectacolului: regizorul I. Diaconu și scenograful Erwin Kuttler (Teatrul de stat din Alba-Iulia).

TEATRU

Muzeul de artă al R.P. Române — sala contemporană. Primul contact optic: culoarea. Un pigment de purpură s-a topit în atmosferă, acordînd sălii o tonalitate solară. Coincidență simptomatică, roșul e leitmotiv în cromatica anului trecut: metalic la Catargi, erotic la Ciucurencu, teluric la Ghiașă, senzual la Codîță, dramatic la Achimie, fraged la Cherasim, opalescent la Iliescu.

EXPOZIȚII

• Una din apreciatele orchestre de muzică populară de la noi (a Radioteleviziunii) este mereu prezentă pe discurile Electrecordului. Iată *Pe cel vîrf de deluleț*, *Huțulca*, *Bătrîneasca și Mult mă ntreabă* cu cu vara pe discul EPC-521. La pupitrul dirijoral — Radu Voinescu; „la voce” — Maria Schipor (o adevărată voce...).

• Un animator frenetic al muzicii populare: Nicu Stănescu. Și

trei cîntece de nu poți sta locului: *Bădășor din șatul meu*, *Bade al meu*, *hade și floare*, *Bădășor cu calul sur* (EPC-522).

• Din buchetul solistelor noastre de muzică populară, o floare autentică, cu voce de sulfîină: Ioana Crăciun. Ascultați-o pe discul EPC-524 (*De n-ar fi ochi și sprincene și Am tubit în viața mea*).

• Vreți să știți ce-nseamnă jocul și cîntecul ardelenesc? Iată: *Mureș, Mureș, apă rece*, *Mîndro, floare din cîmpie și Mîndruliță ardelenă*. Cîntă (ardeleneste) Petre Săbădeanu (EPC-527).

• Și două discuri (EPC-532 și EPC-533) cu muzică populară maghiară și germană. Cîntă Ladislau Konya (chiar Konya de la Teatrul de operă) și o mică formație de amatori dirijată de Simion Müller.

DISCURI

Ana Szeles

PĂDUREA SPINZURAȚILOR, în premieră: nou și așteptat film românesc, realizat de regizorul Liviu Ciulei și scenaristul Titus Popovici după cunoscutul roman al lui Liviu Rebreanu. Recomandăm călduros această recentă producție a studiourilor noastre cinematografice (desemnată să ne reprezinte în acest an, la Cannes) spectatorilor de toate vîrstele care urmăresc cu interes evoluția filmului românesc. „Pădurea spinzuraților” echivalează cu un eveniment de artă autentică. În distribuție: Victor Rebengiuc, Liviu Ciulei, Kovács György, Ana Szeles, Gina Patrichi, Ștefan Cluotărașu, Andrei Csiky, Emeric Schäf-

fer, N. Tomazoglu... Autorul imaginii: Ovidiu Gologan.

SOȚII ÎN ORAȘ, comedie italiană pe o temă „generoasă”: comportarea unor soți — mai vechi sau mai noi — în afara căsniciei. Filmul lui Comencini ne prilejuește, printre altele, o plăcută surpriză: talentul de comedian ai lui Renato Salvatori.

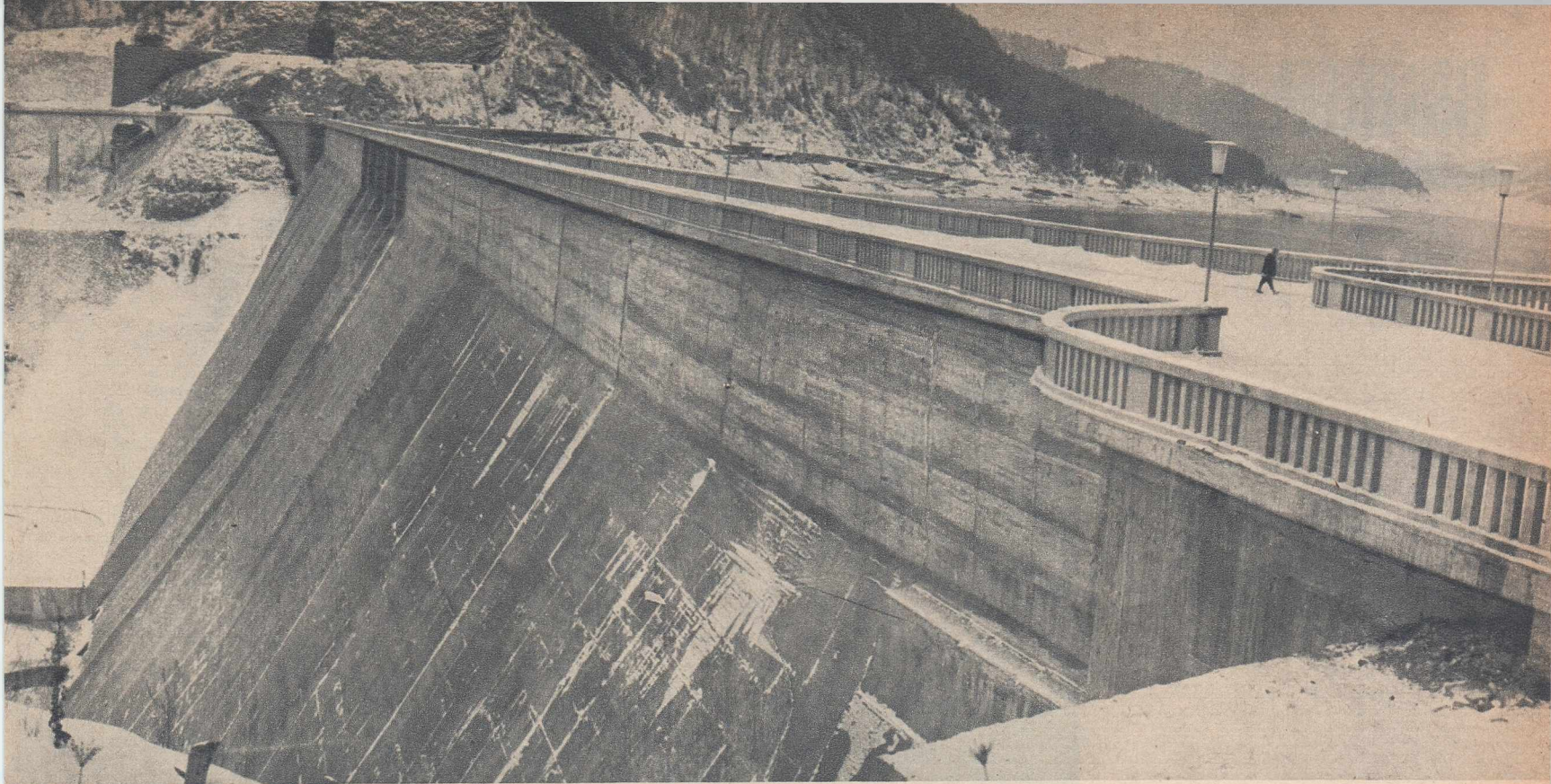
SPĂRGĂTORUL, premieră, film englez, cinemascop, color. Protagonist: cunoscutul actor de comedie George Sanders (din *Rebelul*). „Dominantă” filmului: comicul de situație.

CLOPOȚEL, premieră — în curînd: film chinez cu copii și marionete, pe care-l recomandăm — îndeosebi pentru poezia sa — micilor spectatori.

CINEMA

PĂDURE ȘI NISIP, scurt metraj al studioului „Al. Sahia” (scenariul și regia: Maria Săpătoru și Eva Sirbu) cu virtuți magistice și scenaristice ieșite din comun.

LEGEA ȘI FORȚA, film polonez realizat de Jerzy Hoffman și Edward Skorzewski (actorii spiritualului *Gangsteri și filantropi*) după romanul lui Iosef Hen, *Toastul*. O acțiune dramatică și captivantă, meșteșugit condusă, în spiritul celor mai bune creații ale genului, foarte popular, de aventuri. Reținem jocul unor buni actori: Gustaw Holoubek, Wiesław Golas, Zofia Mirozowska.

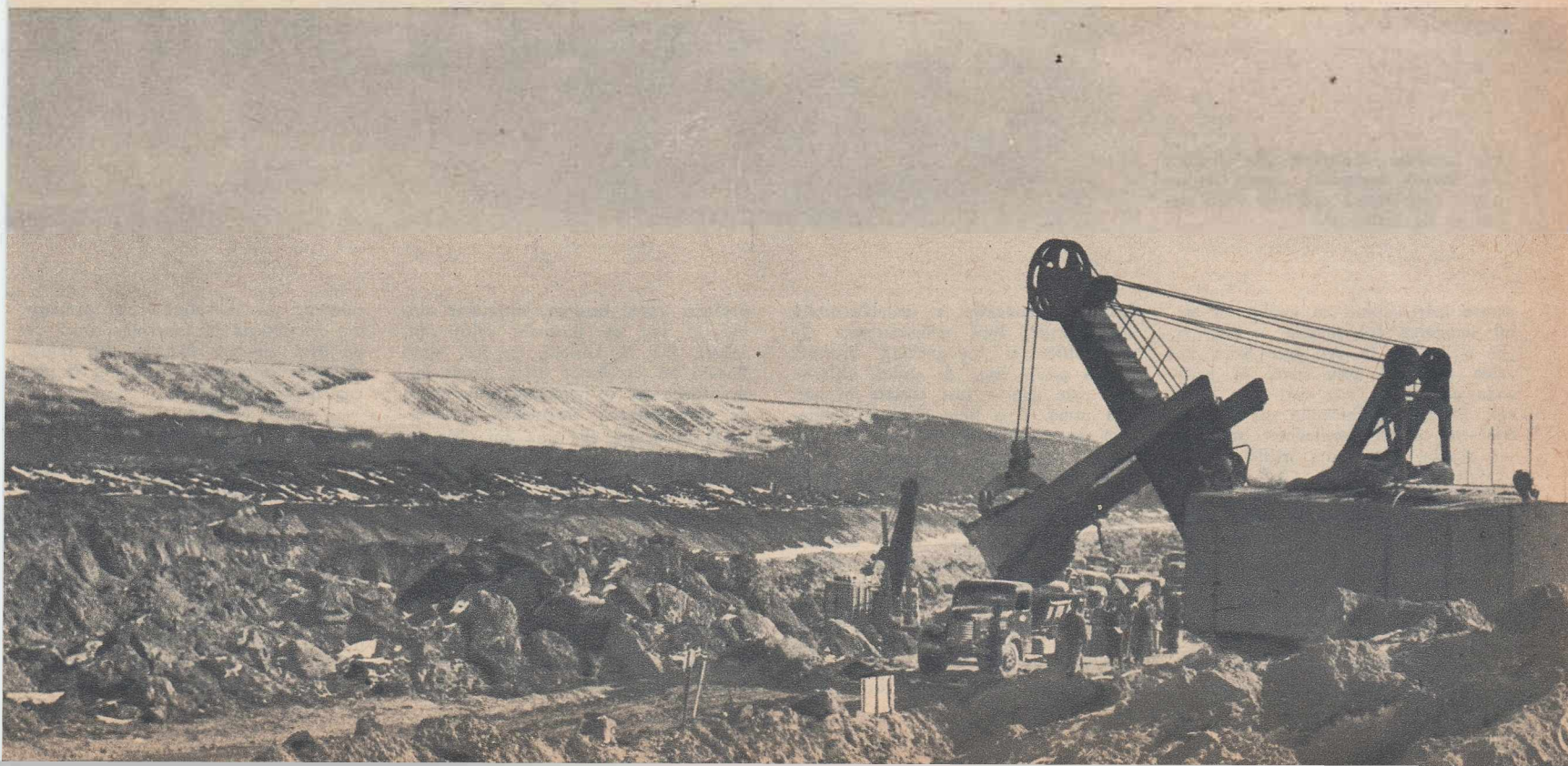
La Bicz, unde s-a desfășurat cu ani în urmă cea mai amplă acțiune din seria celor menite să înfringă furia Bistriței, s-a așternut acum liniștea.

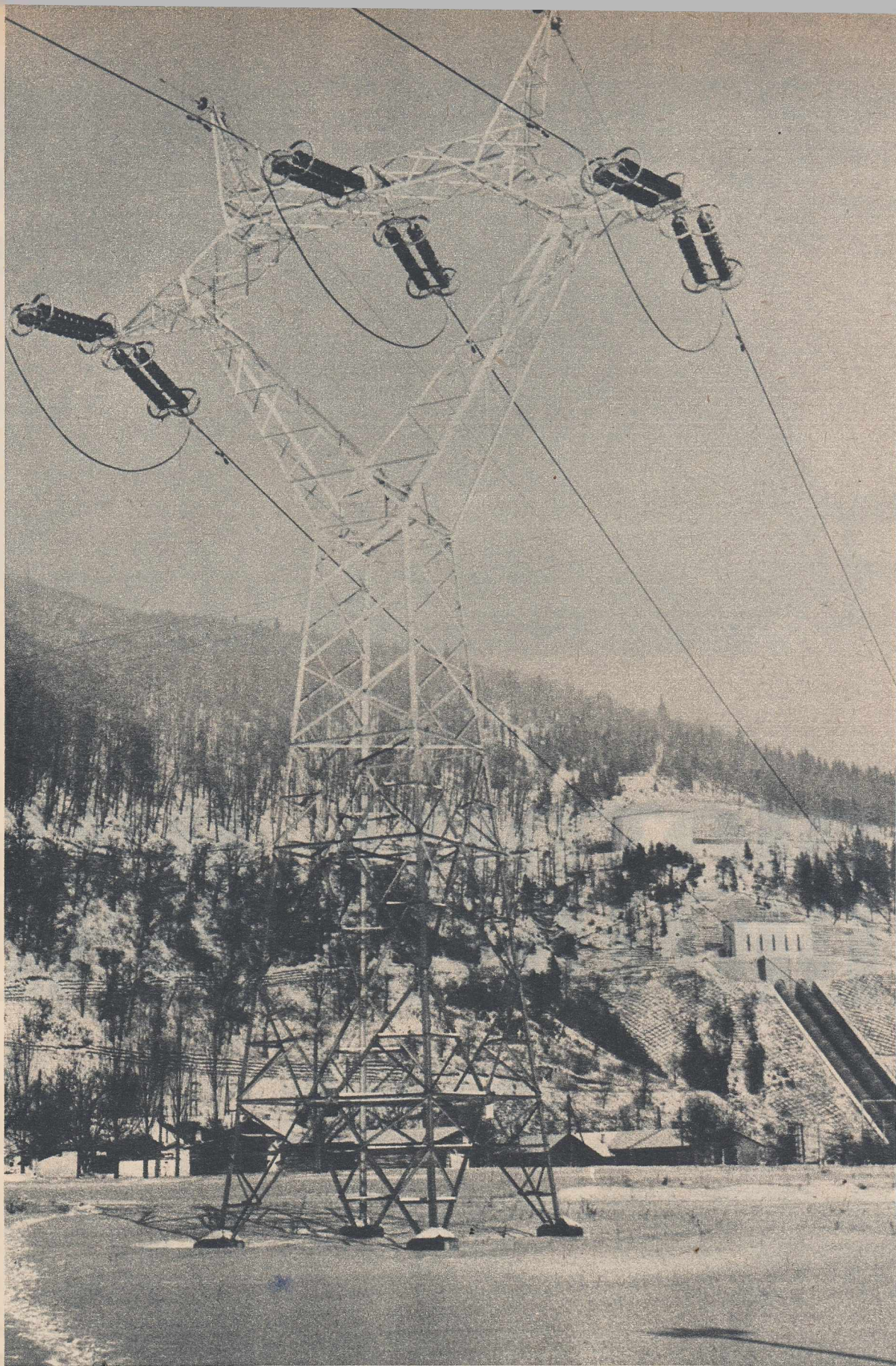
BISTRITA-AVAL

De la Gîrleni, în jos, spre Bacău, excavatoarele urmate de cohorta autocamioanelor basculante anulează în aceste zile ultimele discontinuități ale canalului de evacuare.

Bistrița cea vijelioasă, cu repeziri de ape spumegînd printre stînci și cu plute trecînd ca nălucile pe deasupra învolburărilor de la Toance, și-a trăit ultima clipă de viață în amurgul lui 1 iulie 1960 (orele 19,20, ora București). Atunci au căzut cu zgomot în lăcașurile lor de beton vanele deschiderilor provizorii ale barajului de la Izvorul Muntelui și, cînd apele au prins să crească în chiuveta lacului de acumulare, acoperind pentru totdeauna resturile podurilor de lemn de pe la Hangu, Buhalnița și Potoci, harta hidrografică a regiunii a devenit pur și simplu un document cu valabilitate expirată. De la Bicz spre izvoare, pînă dincolo de Ceahlău, la Poiana Teiului, 1.230.000.000 metri cubi de apă acumulați de-a lungul cîtorva anotimpuri între țărmurile unei ade-

Nicolae RĂDULESCU
(Continuare în pag. 6)

Pe arterele metalice ale liniilor de înaltă tensiune, apele trimit acum spre toate colțurile țării milioane de kilowați.

vărate mări alpine au anulat cu totul imaginea tradițională a Bistriței „de sus”. Iar în jos, spre Siret, pe valea pietrosă prin care, în perioada acumulării, n-a mai curs decât apa Bicazului, Tarcăului și a altor două-trei piraie confluente, au apărut ulterior opt lacuri artificiale, însumând un volum de 52,2 milioane metri cubi și s-au construit sau se află în plină construcție — în afară de hidrocentrala de la Stejaru (210 megawați putere instalată) — încă 12 centrale hidroelectrice ce vor avea în final o putere instalată totală de 243 megawați.

★

Pe această vale, care a făcut cândva parte din împărăția de 61.000 de

hectare inundabile a neimblinzitului riu, hărțile, încă nedefinitivate ale geografilor și topografilor, prezintă astăzi patru linii de culori diferite din care una a fost trasată în anii din urmă. E o linie albastră, împletită în complicate meandre cu cea neagră (desemnând vechea albă) și cu celelalte două — șoseaua și calea ferată — prima roșie, a doua negru-punctat. Linia albastră arată noul traseu al apelor prin vastul complex hidrotehnic și hidroenergetic denumit în limbajul lapidar al constructorilor „Bistrița-aval”. Porțiunile ei de coincidență cu linia neagră formează mai puțin de o treime din lungimea totală. Pe teren, „la scara 1/1” ea se prezintă sub forma unui

nesfârșit canal betonat, întretăiat din loc în loc de bazinele celor opt lacuri. De la Gârleni, în jos, spre Bacău, un excavator uriaș urmat îndepăroape de o împunătoare cohortă de autocamioane basculante, îi anulează în aceste zile una din ultimele discontinuități (excavațiile care au mai rămas de executat în acest sector — 600.000 metri cubi — vor fi terminate până la sfârșitul primăverii anului curent). Și în timp ce, tot în aceste zile, la uzina hidroelectrică Vaduri, bunăoară, se mai toarnă încă beton, sub puternica pază împotriva frigului oferită de paravanele din stuf și de instalațiile speciale de încălzire, la Piatra Neamț, Roznov I, Roznov II, Zănești, Costișa și altele,

zumzetul ca de bondari al grupurilor electrogene în funcțiune arată că pe firul albastru Bistrița și-a reluat călătoria întreruptă vremelnice la Bicaz la 1 iulie 1960.

★

Vaduri e numele unui sat pe care plutașii, ajungând cândva în apropiere abia dacă-l puteau zări. Mic, tupilat la umbra vineției a munților, el n-a reținut niciodată atenția călătorului decât poate ca așezare ome-nească rămasă în picioare ca prin minune după inundațiile din primăverile de altădată.

Celui care-l străbate astăzi, satul îi apare în primul rând ca o localitate-șantier. Prezența, în apropiere, a hidrocentralei care-i poartă numele

este trădată de forfota autocamionelor ce nu vor conțeni să tulbure liniștea cu huruitul lor greu pînă cînd noua construcție nu va fi gata finisată „ca un hotel de la Mamaia” — cum ni s-a spus în glumă, dar în fond fără nici o exagerare. Termenul încheierii lucrărilor hidrocentralei „Vaduri” se apropie de prezent într-un ritm mai intens decît au stabilit proiectanții și chiar decît au putut să prevadă, inițial, înșiși constructorii. Fiind cea mai puternică din sistemul Bistrița-aval (44 megawați), această hidrocentrală va fi racordată la sistemul energetic național, conform angajamentelor luate cu prilejul discutării cifrelor de plan pe anul în curs, cu 91 de zile mai devreme decît era planificat. Trebuie spus că termenul acesta are o minuțioasă reprezentare grafică — în biroul inginerului Grigore Sandu, șeful

numai prin coborîrea punctului de îngheț al apei, ceea ce se obține destul de simplu cu ajutorul sării industriale. E drept că în atari cazuri aparențele pot să înșele. Celui care zăbovește mai mult pe platformele unde se execută depuneri de pămînt, de exemplu, ar putea să-i înghețe binișor minile. Totuși nu în felul acesta se măsoară temperatura pe șantierele de construcții.

★

Dreaptă „ca pe riglă”, și întinsă de la un capăt la altul al întregului complex hidroenergetic, linia de 110.000 volți care leagă cele 12 hidrocentrale, racordîndu-se apoi cu „Stejaru” și cu sistemul energetic național, formează principala fibră prin care forța Bistriței încătușate se scurge spre toate colțurile țării. Desprinzîndu-se din loc în loc din trunchiul ei suplu, ramificațiile care duc

distanță de peste 20 de metri, excavatorul are nevoie de tot atîta energie cîtă îi trebuie unui mic orașel pentru iluminatul nocturn. Aici, la Gîrleni, totul e uriaș. Uzina electrică, asemănătoare pînă în cel mai mărunț detaliu cu cele de la Răcova și Bacău I (este o construcție tipizată), a înghițit pînă acum aproape 150.000 metri cubi de beton, fiind predată la montaj pe 29 decembrie 1964, cu 2 zile în avans față de termenul planificat. Din întregul volum de excavații s-au executat peste 1.000.000 metri cubi și, cum aminteam la începutul acestor însemnări, cei 600.000 metri cubi care au mai rămas de dislocat în zona canalului din aval vor fi gata la sfîrșitul primăverii. Cum se întâmplă pretutindeni unde sînt în plină desfășurare lucrări ce presupun prelucrarea unui volum mare de

toarelor își vor începe călătoria prin rețelele de înaltă tensiune.

★

Și acum citeva cuvinte despre etapele acestei grandioase lucrări. S-ar putea spune că sistemul Bistrița-aval a coborît de la Bicăz, spre coasta muntelui, în trepte succesive, că noul traseu al apelor și-a conturat profilul începînd de la cota cea mai înaltă, cum de altfel s-au petrecut lucrurile și în îndepărtatele ere geologice cînd riul a pornit să împingă munții în lături și să-și croiască drum printre ei. Acum, cînd de la Bicăz la Bacău linia albastră de pe hărțile geografilor și topografilor se împletește strîns cu cea a șoselei și a căii ferate, ordinea în care au fost atacate lucrările e mai puțin evidentă. Există numai hidrocentrale în funcțiune și altele în construcție iar oamenii care au pus umărul la înălțarea lor le-au numerotat din amonte

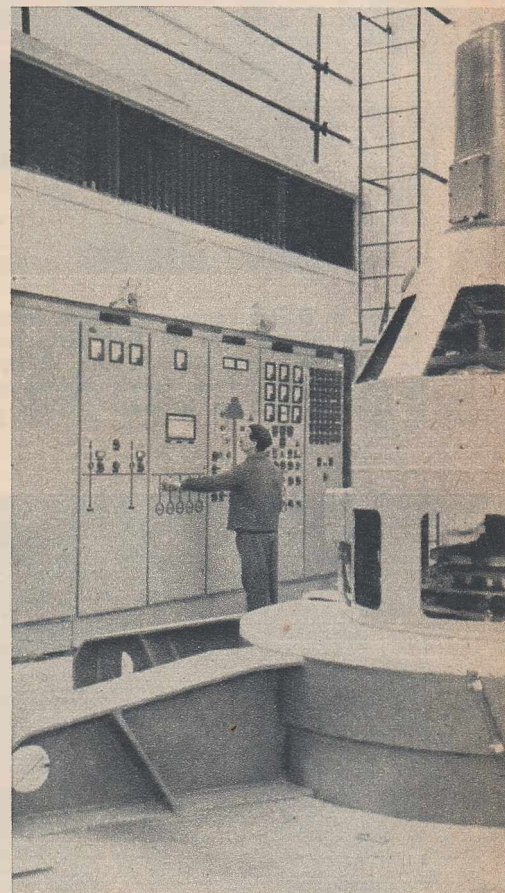
Inginerul Radu Scutelnicu, șeful șantierului Gîrleni, se interesează îndeaproape de activitatea excavatoristului Gheorghe Mihuț. Cu puternica sa mașină, omul acesta dislocă în fiecare zi mii de metri cubi de pămînt.

Peste puțină vreme, clădirea hidrocentralei își va etala silueta zveltă, adăugînd o nouă frumusețe de beton și sticlă noului peisaj industrial de pe Valea Bistriței.

În aceste impunătoare turboagregate se produce transformarea în energie electrică a căderilor de apă realizate cu ajutorul barajelor sistemului hidroenergetic.

șantierului, pereții sînt acoperiți în întregime cu diagrame — și că, în toate calculele care au stat la baza angajamentului constructorilor, s-a ținut seama și de dificultățile de tot felul pe care iarna le creează de obicei. De fapt, anotimpul alb n-a reușit să invadeze spațiul propriu-zis al lucrărilor decît în locurile unde i s-a dat voie. Excavațiile, betonarea și toată gama de operații care se cer efectuate la construcția și montajul unei hidrocentrale, își urmează cursul în mod obișnuit. Și nu e o regulă generală ca acolo unde se lucrează să se vadă de afară fumul sobelor de șantier ieșind pe hornuri. Adeseori gerul este ținut la distanță

la stațiile de transformare arată locurile de unde vine și unde se consumă curentul electric. Căci o bună parte din energia produsă se utilizează la fața locului fie pentru necesitățile localităților adiacente, fie, mai ales, pentru a pune în mișcare mii de tone de utilaje de pe apropiatele șantiere.

Dacă ar calcula cît curent electric a transformat în... săpături de-a lungul carierei sale de excavatorist, Gheorghe Mihuț (sectorul Gîrleni) ar ajunge la o cifră de-a dreptul fabuloasă. Ca să poată smulge la fiecare cursă a puternice sale cupe trei metri cubi de pămînt dintr-o dată și să-i poarte prin aer pe o

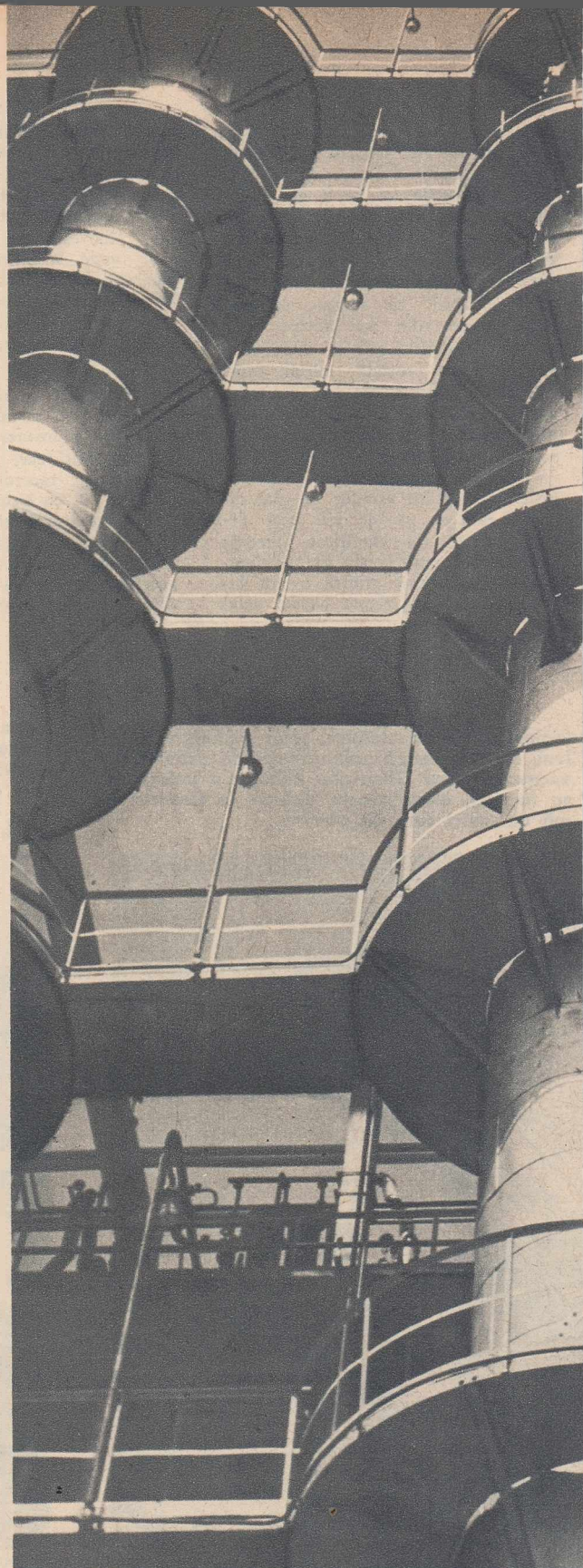
materiale, aici utilajele grele împinzesc ca un roi de albine întinse suprafețe din raza șantierului. Dacă nu s-ar repara mereu căile de acces ori dacă, vara, n-ar fi luate măsuri pentru umezirea lor permanentă, aici ar apărea de-a curmezișul drumurilor adevărate prăpăștii sau s-ar ridica un praful „de n-ai putea vedea nici în cer, nici în pămînt” — ca să utilizăm expresia unui șofer localnic. Forfota aceasta intensă va mai dura pînă cînd fațada în vinacel pastel a hidrocentralei va prinde să strălucească în soare, pînă cînd șuvoaiele de apă evacuate din turbine vor porni la vale prin canalul betonat iar cei 23 de megawați ai genera-

în aval pentru a exprima astfel sensul călătoriei lor de pe un șantier pe altul. Fiecare obiectiv, o dată terminat, înseamnă o nouă deplasare a „statului-major” al constructorilor și va veni o zi, care de acum e foarte apropiată, cînd excavatoarele, buldozerile, basculantele și toate celelalte auxiliare de acest fel ale șantierelor vor dispărea cu totul. Atunci, pe întreaga vale se va așterne din nou liniștea și numai energia pulsînd în arterele metalice ale liniilor de înaltă tensiune va dovedi că aici s-a desfășurat cîndva o gigantică bătălie în care cel învins a fost Bistrița.

**Nicolae RĂDULESCU
Fotografii de Eugen IAROYICI**

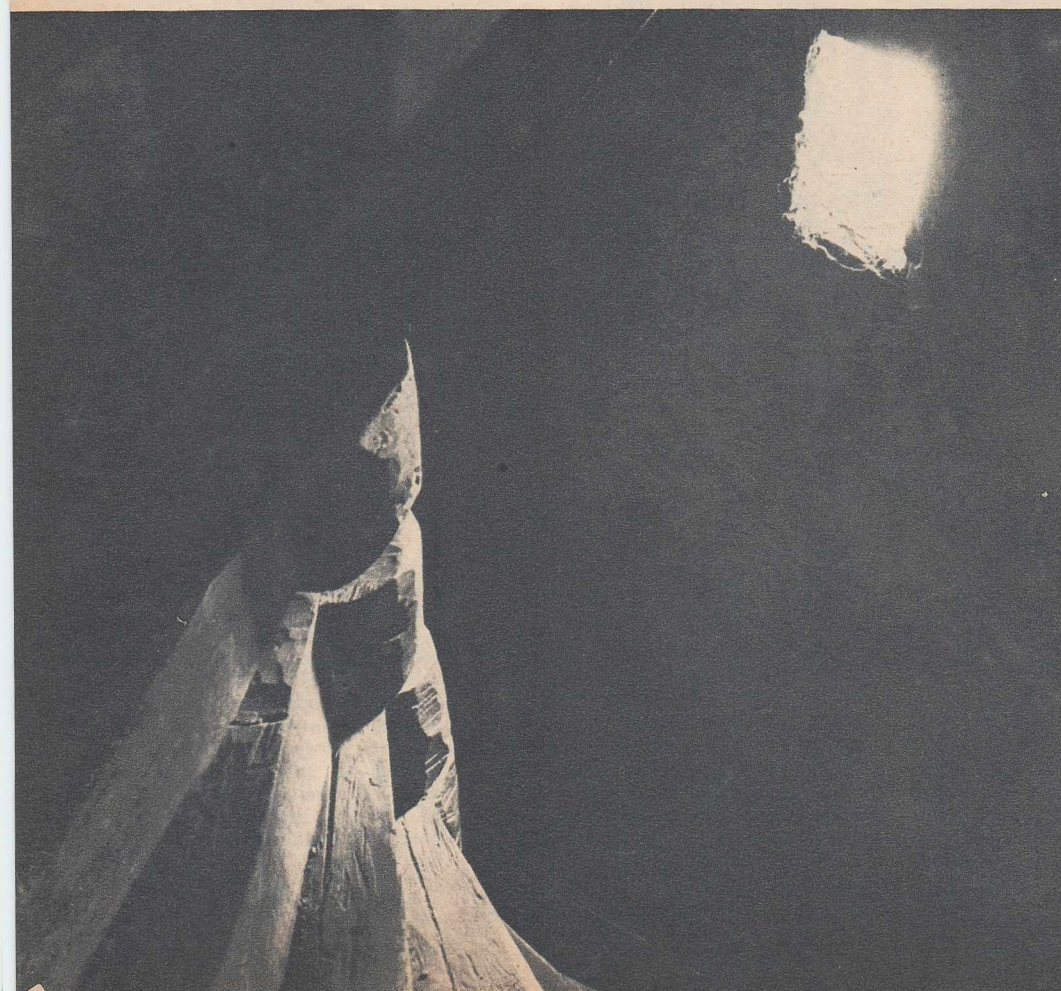
Copac în Deltă. Poate una dintre fotografiile cele mai caracteristice pentru arta lui Dan Grigorescu, pentru dorința lui de „redare a atmosferei”. Din imensitatea Deltei el a știut să condenseze într-un cadru restrâns o mare bogăție de idei și senzații pe care le redă printr-o grafică de un puternic efect.

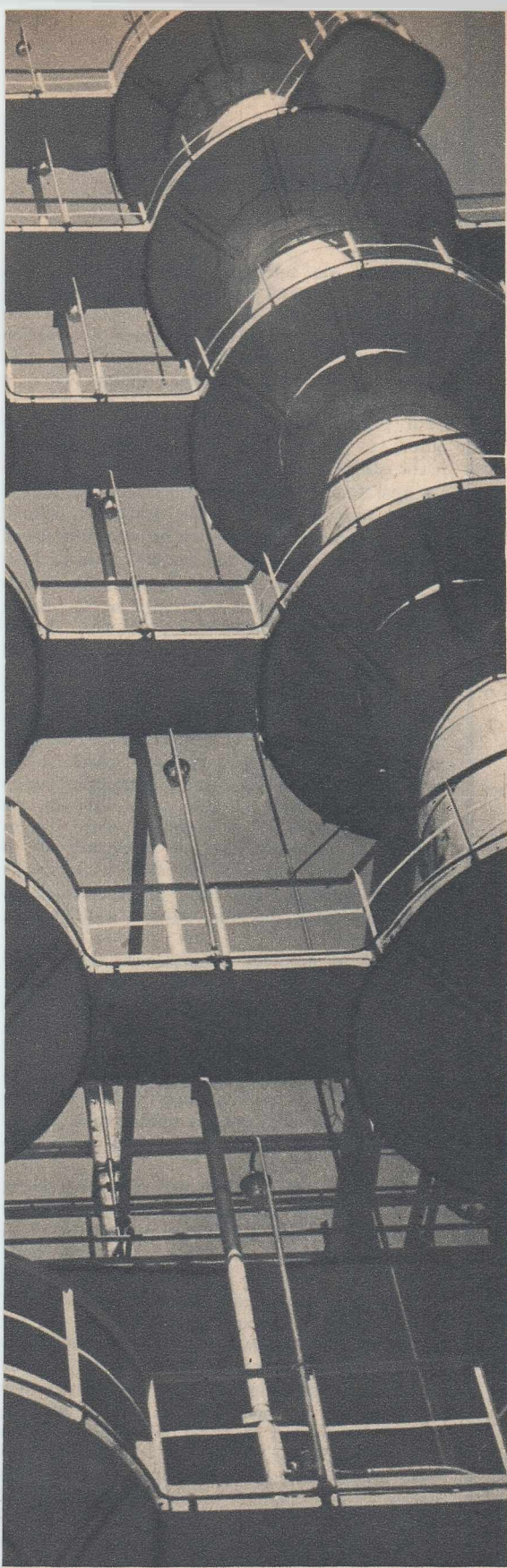

▲ La locul de muncă.

◀ Scara turnului.

Sturionul. ▶

INTERVIUL „FLACĂRII“

ÎN OBIECTIV: fotografia artistică

de vorbă cu Dan GRIGORESCU

Dan Grigorescu este poate unul dintre artiștii noștri fotografi cei mai activi, cu o prezență vie în viața acestui domeniu artistic. Expune în saloane internaționale, publică frecvent în revistele de cultură, i se editează albume fotografice de valoare — și aminti printre acestea binecunoscutul „Voroneț” (premiat la Expoziția internațională a cărții de la Washington), un album mai vechi despre Delta Dunării, cel închinat lui Mihail Sadoveanu etc. Avînd ceva din setea de cunoaștere a ziaristului, Dan Grigorescu abordează mereu alte domenii, investighează realitatea și o transpune, selectiv, pe peliculă, mereu mai exigent față de sine și fotografiile sale, șlefuiindu-și neconținut măiestria. De aceea, o discuție cu el despre fotografie — domeniu în care părerile sînt foarte diferite — ni s-a părut interesantă.

— Am socotit din totdeauna fotografierea — ne spune interlocutorul nostru — ca o înaltă meserie, care te obligă la o responsabilitate artistică, la seriozitate. Și înțeleg prin aceasta obligația de a-ți forma o temeinică cultură generală și — de bună seamă — una specifică. Fiind vorba de un mijloc de cunoaștere și comunicare, fiind vorba de un limbaj, consider că fotografia trebuie să fie clară — dar nu simplistă, să fie lizibilă — dar nu neapărat descifrabilă la prima vedere. Să ne înțelegem: o fotografie care îți furnizează prilej de meditație nu este totuși o fotografie ermetică. Găsec neviabilă o imagine care nu exprimă o idee, o imagine accidentală, fie ea și

excelent realizată tehnic, care îți poate eventual aduce un premiu la vreo expoziție, dar care nu te reprezintă. Sînt pentru fotografia gîndită, care comunică o viziune, o concepție personală.

— Abordați în activitatea dv. o mare varietate de subiecte. Ce urmăriți să comunicați prin ele?

— Să transmit într-un mod cît mai clar o idee, un sentiment, o senzație. Dacă reușesc sau nu, o pot spune numai privitorii. Adeseori sînt minat de dorința de a reda atmosfera și mă străduiesc să găsesc elementele componente ale acestui impalpabil și apoi să aleg pe acelea care, transcrise pe o suprafață plană, comunică cele văzute. Bineînțeles că în această „transcriere pe o suprafață plană” mă preocupă și rezolvarea grafică a imaginii, fără de care nu poate exista nici comunicare. În orice caz, prefer ca o fotografie de-a mea să „interezeze” decît să „placă”. Frumusețea superficială te duce la saturație în orice domeniu, interesantul niciodată.

— Aveți preferințe pentru un anumit gen de fotografii sau pentru o anumită tehnică?

— Da: fotografia „fotografie”, neîncercînd să semene a pictură, sculptură sau desen, să imite procedeele acestora. Mi se pare că în afară de unele necesități imperioase — reclamă, copertă cu temă specifică, ilustrație — procedeele de laborator ca isohelelia, solarizarea, negativ-positivul, contrastarea exagerată, rastele diverse etc., nu tind decît să mascheze sărăcia inițială a clișeului, a compoziției insuficient de fermă, a luminii prost repartizate. De multe ori căutățile excesive în domeniul formei au drept scop

ascunderea unei sărăcii de conținut.

În ceea ce mă privește, cu riscul de a părea demodat, prefer imaginea clară cu cît mai puțină granulație. Bineînțeles, fără rigiditate; e vorba de o simplă preferință și, atunci cînd subiectul o cere, tehnica se acomodează acestuia. Corect ar fi să spun: tehnica adaptată subiectului, posibilităților și mijloacelor.

— Care considerați că ar fi trăsăturile principale ale fotografiei contemporane?

— Vă referiți, presupun, numai la fotografia artistică, căci despre fotografia contemporană s-ar putea discuta ore întregi, ea pătrunzînd astăzi în toate domeniile, de la fisura din corpul metalului pînă la culegerea documentelor în Cosmos. Am impresia că fotografia artistică contemporană, în cea mai mare parte și, în ceea ce are ea mai valoros ca manifestare, tinde ca, printr-un realism viguros, să transmită mesaje umane universal perceptibile.

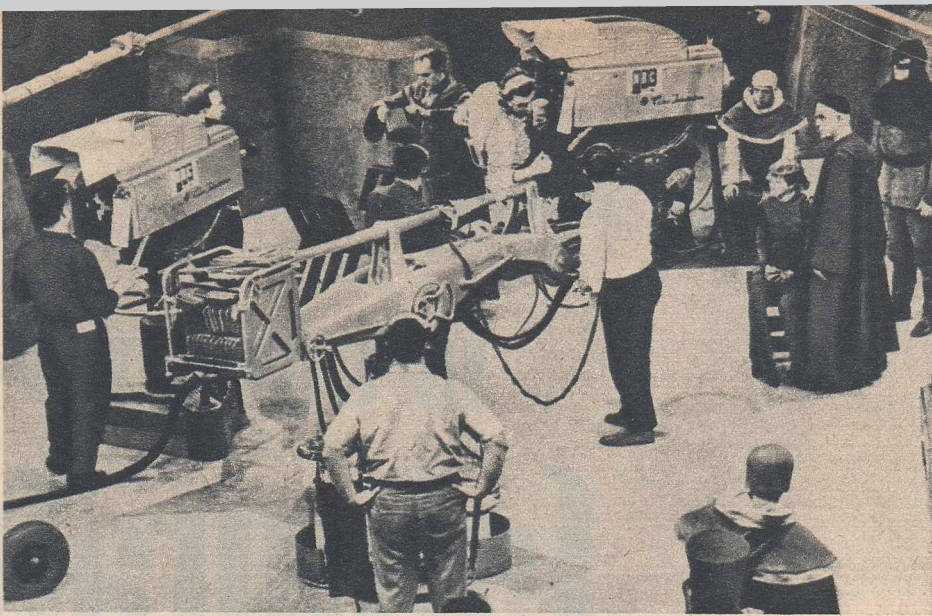
— Ne-ar interesa să ne spuneți la ce lucrați acum și ce pregătiți pentru un viitor apropiat?

— Am aproape terminat un album despre Delta Dunării și în pregătire un album „Brăncuși” (o cît mai simplă și netă redare a lucrărilor ce se află la noi în țară) și „Itinerare sadoveniene”, un album alimentat substanțial din proza marelui nostru scriitor și ilustrat cu fotografii din colțurile de țară pe care le descrie.

★

Este firesc ca un interviu cu un artist fotograf să nu se termine o dată cu întrebările și răspunsurile, ci să continue cu privirea fotografiilor sale...

Interviu luat de E. Iarovici

Televiziune-color. In studiourile N.B.C. se filmează o scenă din piesa „Ciocirila” de Jean Anouilh.

DESPRE PROBLEMELE MARI ALE MICULUI ECRAN AMERICAN

de Constantin PRISNEA

Intre obiectivele unui festival de filme — fie el de cinema, fie de televiziune — este și acela al confruntării operelor aparținând diferitelor țări, fiecare din aceste opere exprimând oarecum ceea ce e mai bun în producția națională a țărilor participante. E interesant de remarcat că la Festivalul de filme de televiziune de la Monte Carlo din acest an, majoritatea emisiunilor prezentate aveau oarecum o dublă naționalitate: aceea a țării care a realizat filmul și aceea a țării căreia îi aparține literatura, repertoriul sau folclorul care le-au inspirat. Lucrurile pot fi cu ușurință demonstrate. Astfel, Cehoslovacia a adaptat Antigona, capodopera geniului grecesc, U.R.S.S. a apelat la nuvelele și povestirile scriitorilor italieni, polonezi și unguri, germanii din R.F.G. și-au găsit subiectul în Cehov, așa precum anul trecut și-l găseră în Gorki (Vasva Iezhnova), francezii în Andersen (Micul și Marele Claus), italienii în Alexandre Dumas (Cei trei mușchetari) și în Heinrich von Kleist (Michael Kohlhaas). Am văzut în timpul festivalului filmul englezesc Miss Hanagero — după o povestire japoneză — iar cehii și germanii s-au folosit nu o dată de piese englezești. Și ungurii, care au luat premiul pentru cel mai bun scenariu original, s-au inspirat dintr-un episod din viața lui Berlioz, în timp ce Televiziunea vestgermană a dovedit un interes deosebit pentru subiecte din viața spaniolă și portugheză. Și dacă premiul pentru cel mai bun film slujind înțelegerea între popoare nu și-a găsit anul acesta decât cu greu adresa, atunci cel puțin din acest punct de vedere, al unei asamblări și confruntări a producției filmelor de televiziune din aproape treizeci de țări și care demonstrează un spirit de înțelegere cvasiuniversală, — Festivalul de la Monte Carlo și-a atins unul din telurile sale.

Dar festivalurile acestea sînt prilej de confruntare și între oameni, între creatori și chiar între membrii juriului. Doi ani la rînd am avut prilejul să întâlnesc în juriu reprezentanți diferiți

ai Statelor Unite ale Americii.

Fără nici o îndoială, televiziunea este în America și mai ales în Statele Unite un factor de o co-virșitoare importanță. De aceea convorbirile cu reprezentanții americani sînt deosebit de interesante, chiar dacă uneori nu putem fi de acord asupra unora sau altora din problemele în discuție. Ceea ce mi s-a părut caracteristic însă pentru pozițiile lui Cecil Smith de la „Los Angeles Times” și ale lui Cleveland Amory, critic la T.V.-Guide, este faptul că în general televiziunea se bucură de o mare popularitate, dar că această popularitate este în același timp și o mare pacoste. Dacă la început în S.U.A. se credea că televizorul va fi o jucărie rezervată doar oamenilor avuți (în 1948, spunea Amory, un televizor costa exorbitantă sumă de 500 de dolari) — apoi repede ne-am dat seama că color înstăritii puțin le păsa de televiziune, ei avînd și alte mijloace pentru a se distra. Atunci a început goana după televizoare a celor cu mijloace materiale modeste. Un sondaj făcut acolo a arătat că din toate obiectele pe care americanii și le cumpără pe credit, în cazul incapacității de a continua plata ratelor, ultimul de care ei se dispensează este televizorul. Automobilul, frigiderul sau căruciorul de copii pot să se ducă; televizorul, nu!

Televiziunea, afirma Smith, a devenit — în locul cinematografului — forma cea mai populară de divertisment în Statele Unite. Numărul americanilor care urmăresc într-o seară cea mai mediocră emisiune posibilă este mai mare decât al celor care asistă la cel mai mare succes cinematografic al anului. Numai că popularitatea și marea artă nu merg de loc mîna-n mîna. Popularitatea este crucea cea mai grea pe care Televiziunea americană trebuie să o ducă. Și pentru ca o emisiune să se bucure de succes ea trebuie să fie văzută de 15-20 milioane de persoane. Un spectacol care nu întruzește cel puțin zece milioane de spectatori este un spectacol declarat de la început prost. Și Smith

adăuga: „Numărul total al spectatorilor care au văzut piesele lui Shakespeare în trei sute de ani n-ar fi suficient pentru a asigura succesul unei serii la T.V.”.

Și de aici, continua el, T.V. americană se situează în ansamblul ei pe la mijlocul scării bunului-gust și adesea face loc în programele sale dulceașelor și trivialului. O întreagă Niagara de comedii stupide, de tragedii prăfuite, pe care le revărsă asupra noastră, în general copii conforme succeselor din anii trecuți. Și Smith conchide: „Plagiatul este forma cea mai sinceră a televiziunii”. Și ca să ne dăm seama și mai bine de influența televiziunii asupra americanilor trebuie să știți că o familie în S.U.A. privește zilnic cam cinci ore la televizor. Și cu toate că televiziunea este aceea care a dărîmat cariera senatorului McCarthy, arătîndu-i pe ecrane adevărata lui față, cu toate că televiziunea a asigurat alegerea lui John F. Kennedy — în lupta cu Richard Nixon (la confruntarea televizată dintre cei doi candidați au participat 78 milioane de persoane) — cu toate că televiziunea a fost aceea care cu reportajele sale de la Congresul republican din San Francisco a putut arăta spectatorilor îngroziți cum ia naștere un fel de fascism american, și a făcut astfel posibilă dărîmarea lui Goldwater și a extremiștilor de dreapta care puseseră mîna pe pirghile de comandă ale partidului republican, cu toate acestea interlocutorul meu se arăta îndurerat de rolul nefast al televiziunii americane.

Principalele programe C.B.S. și N.B.C. au în fruntea lor oameni care nu numai că sînt primonierii „ratings”-urilor (rapoarte asupra unor cote de ascultare) dar se bucură de o moralitate necrezut de scăzută. Între altele, Amory spunea că aceste „ratings”-uri sînt departe de a li se putea acorda cea mai mică încredere.

Și Cleveland Amory aducea în sprijinul afirmațiilor sale două cărți recent apărute în S.U.A.: „The Chameleons” de David Levy și „Only you Dick Daring” de Merle

Miller și Evan Rhodes.

În cea de-a doua carte, președintele societății C.B.S. este descris ca un om care nu consimte să privească decât doar două minute la începutul fiecărei noi emisiuni. Dacă în acest scurt interval de timp nu este „prins”, el aruncă imediat emisiunea. O dată, socotind că nu există suficiente „lucruri amenințătoare” într-o lucrare dramatică, a recomandat să se introducă o „amicală” scenă de linșaj. Și tot în legătură cu violența la televiziune: un comitet senatorial, însărcinat cu o anchetă privind delictele în rîndul tinerețului, constata că un episod dintr-o serie clasată „pentru familii” cu o audiență de 10 milioane de spectatori și care s-a proiectat în noaptea de Crăciun 1963, conținea 13 o moruri, împușcături, torturi, fără să mai numărăm cinci bătăi și trei agresiuni. Și Amory își amintește că numai cu o lună mai înainte, în același an, fusese asasinat Kennedy.

În ceea ce privește preferințele publicului american, se pare că ele se îndreaptă spre programele de mai lungă durată. Aceasta era părerea exprimată anul trecut de Cecil Smith. Programe cu o durată de o oră și chiar două. Problemele derivate din această necesitate sînt și ele interesante de semnalat. Acolo, pentru realizarea unei emisiuni de o oră sînt necesare șase zile de lucru. Spectacolele de 90 de minute necesită 10 zile de lucru, iar cele de două ore, pînă la 14. Adăugînd timpul pierdut din cauza intemperțiilor, imbolnăvirilor, defecțiunilor organizatorice sau scenariului, vă dați seama de eforturile herculeene ce trebuie făcute pentru a asigura emisiunile necesare la timp. Și cu toate că prima funcție a televiziunii, după părerea lui Smith, este aceea de a distra și a mișca mărfuri (sublinierea noastră) și nu idăi, televiziunea a deschis o fereastră către întreaga lume, a cărei însemnătate este incalculabilă.

Asupra părții din urmă a acestui punct de vedere am căzut împreună de acord.

ALO! 02?

O carte de telefoane seamănă — în ane dotă — cu o piesă de teatru a cărei distribuție se întinde pe sute de pagini. Personajele întinse în scenă cu ... adresă și numere. Și publicul care a asistat la gălăgioasa premieră de acuză (cîteva săptămîni (distribuirea noului volum c lista abonaților) are pretenții.

În primul rînd scenografia. Cortina (copertă adică) e promițătoare. Pe un fond negru, hartă stilizată cu principalele centre telefonice un aparat de construcție modernă — în fotografie — montate pe o grafie pregnant colorată cu o literă construită elegant în unghiuri drepte

O dată deschisă cartea, pictorul scenograf și schimbat brusc concepția. Desenele (la capitulul instrucțiuni pentru abonați) au o factură naturalistă ca în calendarele „Minerva” dinaintea primului război mondial. Reclamele, distribuite după o ciudată logică, amintesc firmele de servicii vremuri ale băcanilor analfabeți executate de nea Marin, responsabilul cu țigănci și trandafiri naturali al cartierului. Excelează în caligrafie grosolană cele ale cooperativei... „Artă și precizie”, reparații de ceasornice, dezmințind anume sugestia celor două cuvinte luate dintr-un manual de estetică. Inexplicabilă pentru amor propriu al instituției este și publicarea de reclame ale unor întreprinderi care n-au instalat posturi telefonice (sau care, din modestie probabil, păstrează discreție asupra numărului de telefon).

Intrînd în acțiunea propriu-zisă, după aceste detalii rezitoriale, un raisonneur, de factură romantică se pare, ne creează dintr-o dată dubiozitate: „Denumirea și numerotația străzilor — declară el — pot să fie schimbate la unii abonați, să nu corespundă”. Dintr-o dată seriozitatea distribuției e pusă sub semnul incertitudinii. Cum știu despre care Popescu e vorba, dacă cel mai sigur indiciu — strada și numărul — e arbitrar?

Spectatorii (adică abonații) mai sînt avertizați că trebuie să cunoască exact denumirile instituțiilor publice și ale întreprinderilor, altfel „e-n zadar copile”. E drept, există un indicaj ajutător la începutul volumului constituit din ce și-au adus aminte cei care au redactat textul.

Urmează o precizare care anulează de față toată strădania depusă pentru montarea spectacolului (adică editarea cărții): „Direcția P.T.T. are dreptul să schimbe, după nevoile serviciului, numărul sau numerele de telefon ale abonaților”. Raportînd la ideea anecdotică a piesei și spectacolului, ar fi cam așa: „Alo? Se joacă «lista abonaților»? S-au schimbat replicile? Mi dați-mi bilete pentru viitoarele patru spectacole”.

Dar bine totuși că a apărut cartea cu numerele de telefon. De cînd o așteptam! Nu numai că, în sfîrșit, s-a tipărit, dar de data asta pusă la punct științific. Doar nu degeaba s-a lucrat atîția ani la ea.

— Alo! 02? Deranjamentele? Cînd credeți că o să fie definitivă?... Să întreb la 04. Astea sînt sigure?

C. N. CONSTANTINI

COPERTA NOASTRĂ

Primăvară.

Fotografie de Hedy LÖFFLER

Gérard Philipe într-unul din rolurile sale preferate — Cidul — jucat pe scena Teatrului Național Popular. În costumul acestui erou cornelian, Gérard a fost înmormintat, în noiembrie 1959, la Ramatuelle, la umbra unei mimoze...

MAI MULȚI CITITORI NE-AU RUGAT ÎN SCRISORILE LOR SĂ PUBLICĂM CITEVA AMINTIRI ALE UNOR OAMENI CARE L-AU CUNOSCUȚ ÎNDEAPROAPE PE GÉRARD PHILIFE.

Mărturii despre GÉRARD PHILIFE

O existență și o carieră artistică încheiate brusc la numai 37 de ani n-au lăsat, desigur, răgazul de a fi așternute în paginile unor memorii sau măcar ale unor mărunte însemnări autobiografice. De altfel, artistului nu-i făcea plăcere să vorbească despre el însuși.

După moartea sa, publicistul Maurice Périsset (autorul monografiei „Gérard Philipe”) și soția actorului, Anne Philipe (autoarea cărții „Răstimpul unui suspin”) au schițat, în linii delicate, personalitatea fermecătoare a lui Gérard Philipe. Reproducem astăzi câteva fragmente din aceste lucrări, unele amintiri ale fratelui actorului, precum și câteva scurte note biografice.

DRUMUL SĂU ÎN ARTĂ...

Nimic nu părea să-l hărăzească pe Gérard Philipe carierei de actor. S-a născut la Cannes, în 1922, într-o familie de hotelieri. Și-a luat bacalaureatul în 1939. Se pregătea să facă studii de drept după ce, o clipă, se gândise la medicină.

O fabulă de La Fontaine a schimbat totul. Era în 1940. I s-a cerut să recite „ceva” la o serbare. „Ceva”. A ales o fabulă de La Fontaine și apoi o alta, de Franc-Nohain. S-a întâmplat însă ca în sală să se afle regizorul Marc Allégret și actorul Claude Dauphin.

Restul pare, astăzi, să fi mers de la sine...

Marc Allégret, care locuise în hotelul părinților lui Gérard, l-a întrebat dacă nu i-ar plăcea să facă film, iar Claude Dauphin i-a propus să joace, alături de el, rolul episodic al lui Mick din „O fată simplă” cu Madeleine Robinson. Gérard Philipe a acceptat...

Anul următor apărea în „Fetele de pe cheiul florilor”, filmul lui Marc Allégret.

A fost ales apoi pentru un rol neînsemnat — cel al grădinarului — din „Sodoma și Gomora” cu Edwige

Feuillère. Dar Edwige Feuillère interveni:

— Nu e bun pentru rolul grădinarului. Va fi ingerul nostru.

Și astfel a obținut Gérard Philipe primul său mare rol: ingerul din „Sodoma și Gomora”. Succesul a fost fulgerător. Dar Gérard nu s-a lăsat amețit și s-a gândit că cel mai înțelept lucru ar fi să se înscrie la conservator (de unde, de altfel, nu a adus în 1943 decât un premiu al doilea).

În 1945, după o muncă stăruitoare și studii intense, Gérard Philipe se hotărî pentru prima oară să acționeze. S-a dus la Albert Camus și i-a cerut să joace „Caligula”.

— Prea târziu, îi răspunse Camus. I-am încredințat rolul lui Henri Rollan. De altfel, dumneata ești și prea tânăr pentru rol...

Cînd Henri Rollan se îmbolnăvi, Camus îi încredință totuși rolul lui Gérard Philipe și nu a putut decât să se felicite pentru asta.

— S-a revelat pe el însuși, revelînd totodată și virtuțile pieței mele, declara el mai târziu.

De astă dată reflectoarele s-au fixat asupra lui Gérard și nu l-au mai părăsit niciodată. A reputerat,

(Continuare în pag. 12)

MĂRTURII DESPRE GÉRARD PHILIPPE

fără zgomot. Străzile-mi păreau pustii sau poate că numai dragostea noastră, în seara aceea, ne izola. Eram aproape de noapte, de cer, departe de Paris. Ieșind din strada Vavin, am ajuns la grădina Luxembourg. Mi-ai spus: „Intrăm?”

Am sărit gardul și am pătruns într-un peisaj desăvârșit. Pașii noștri răscoleau zăpada. Eram fericiți și conștienți de asta. Era o fericire pură, calmă alcătuită din convingerea că totul nu poate fi decît bine. Ți-ai scos paltonul și ne-am așezat pe el. Priveam în noapte. Îți vedeam ochii limpezi și genele udate de zăpadă. Orașul era la doi pași, dincolo de gard, și ne înconjura. A

sunat ora trei. De ce oare m-am gândit deodată la nenorocire? Nu la a noastră — în momentul acela mi se părea de neînchipuit — ci la a altora. Noi stăteam nemișcați, pătrunși de fericire, cu brațele împletite, cu capetele alăturate. Unul din noi a spus: „Ne vom strădui să fim demni dacă într-o zi vom fi nefericiți”. Și celălalt a răspuns: „Îți făgăduiesc”.

Mă uit la tine în timp ce dormi, și lumea în care te afli, zîmbetul din colțul gurii tale, mișcarea imperceptibilă a genelor tale, trupul tău lipsit de apărare, totul e numai taină.

Stăm de vorbă: glasul tău, gîm-

durile tale, cuvintele cu care te exprimi îmi sînt cît se poate de familiare. Fiecare dintre noi ar putea încheia fraza începută de celălalt..

Tu ai fost cea mai frumoasă legătură a mea cu viața. Ai devenit cunoștința mea cu moartea. Cînd ve veni și pentru mine, nu voi avea sentimentul că mă unește din nou cu tine, ci că pășesc pe un drum care tu mi l-ai făcut cunoscut.

JEAN PHILIPPE:
Fratele meu Gérard

...În copilărie, lui Gérard îi era nițel frică de mine; eram mai mare

în cinematografie succese răsunătoare cu „Idiotul” și „Îndrăciții” (Le diable au corps).

Regizorii au început să-și smulgă unul altuia pe acest fermecător juneprim care știa să joace comedie cu atita dezinvoltură: Marcel Carné, Yves Allégret, Christian Jaque, Max Ophuls, René Clément, Julien Duvi vier, Claude Autant-Lara, Sacha Guitry, René Clair...

1951 este anul triumfului” cu „Fanfan la Tulipe”. Dar Gérard Philippe nu vrea să sacrifice teatrul de dragul filmului. Și cînd Jean Vilar se lansează în marea aventură a Teatrului Național Popular, el îi oferă imediat colaborarea.

Va fi „Cidul” și „Prințul de Hombourg” în acele seri de neuitat cînd Jean Vilar își fixa rădăcinile teatrului său în periferia pariziană. De atunci se va împărți cu egal succes între cinema și teatru.

La 37 de ani, Gérard Philippe avea în spate 14 ani de succes neîntrerupt.

Actor, el a devenit foarte repede vedetă. Vedetă, el a știut să rămînă actor, fără a înceta vreodată să fie un om simplu, cu gusturi simple.

A avut o mare prietenă: mama lui, pe care o numea tandru Minou.

A avut o soție, Anne Fourcade, o cunoscută etnografă, cu care a format un cuplu fericit.

Aveau amîndoi aceleași concepții despre viață. Aveau aceeași pasiune pentru ideile generoase, înaintate. Le plăcea să bată drumurile țării cu rucsacul în spinare. Le plăcea să-și ascundă fericirea. Le plăcea să primească prieteni. Le plăcea să se joace cu copiii lor. Le plăcea să se retragă în casa lor din Ramatuelle, în mijlocul oamenilor simpli.

— Ar trebui să fac mai puține filme și să vin mai des pe aici, spunea Gérard vecinilor săi, viticultori, care îl inițiau în tainele meșteșugului lor.

Gérard Philippe se odihnește astăzi în acest pămînt provensal pe care l-a iubit atît, la umbra unei mimoze...

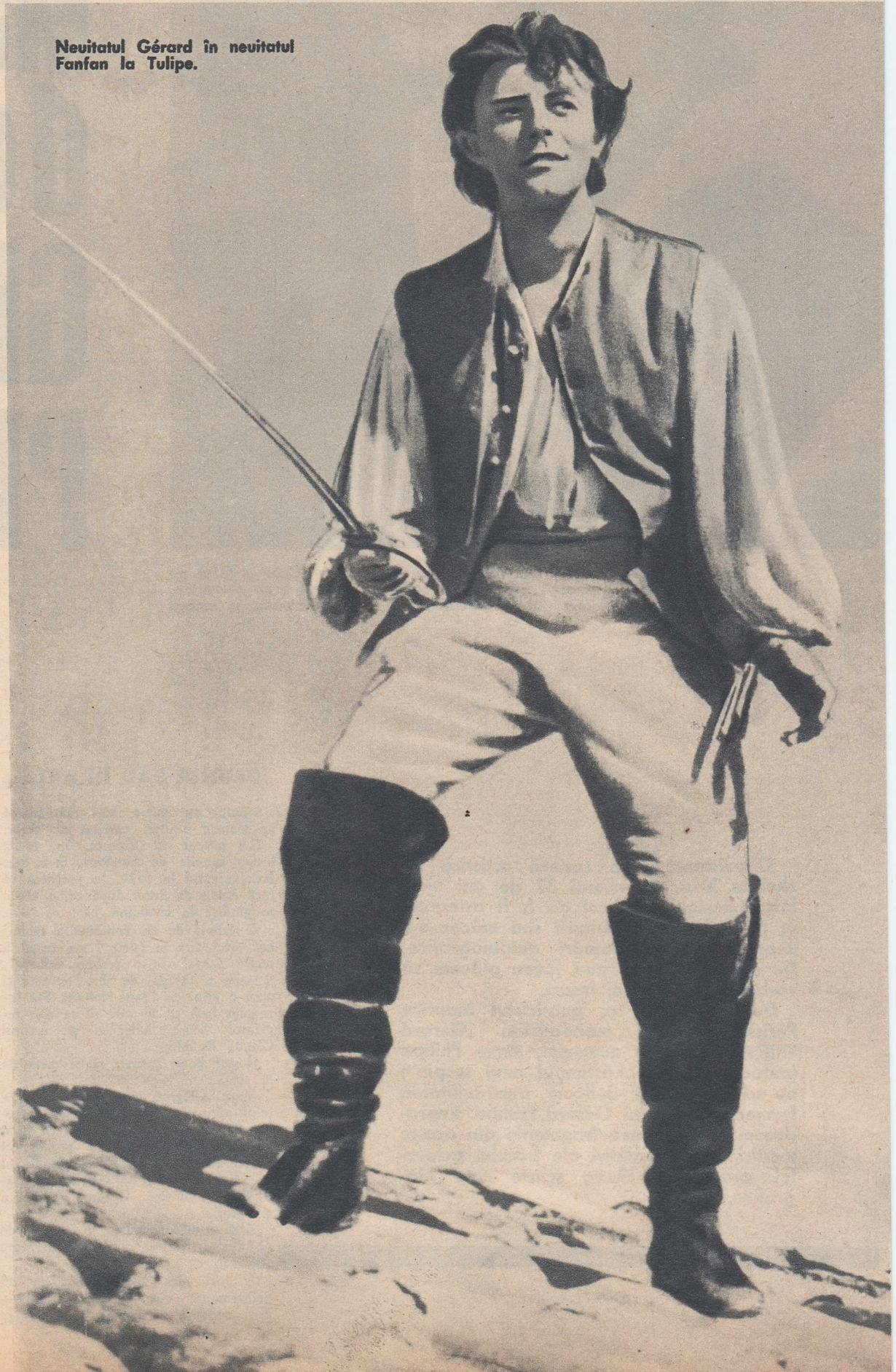
A dus o viață simplă și curată. O viață fără scandal. O viață fără nici un compromis. O viață dreaptă. Iată ce ne-a lăsat drept amintire Gérard Philippe, alături de excepționala sa carieră artistică.

ANNE PHILIPPE:
„Răstimpul unui suspin”

Îmi amintesc de o noapte petrecută în grădina unde mă plimb azi singură — unul din locurile ce le-am evitat după moartea ta.

Era miezul nopții. Ieșisem ultimii de la teatru. Ninge. Mergeam ținîndu-ne de mînă. Nu voiam și nu simțeam nevoia de a vorbi. Umblam la întîmplare dar fără ezitări. Rarele vehicule treceau pe lîngă noi

Neuitatul Gérard în neuitatul Fanfan la Tulipe.

**MAURICE PÉRISSET:
Gérard, prietenul**

...După zilele obositoare ale filmărilor în Mexic (vara lui 1959 — N.R.), Gérard ardea de nerăbdare să-și ia un concediu. La mijlocul lui iulie, pădurile din preajma vilei sale de la țară străluceau în lumină de-ți luau ochii...

Lui Gérard îi plăcea să stea seara, timp îndelungat, pe terasă, nemișcat, ca și cum ar fi vrut să se pătrundă de farmecul nopților din Provența... Cîteodată asculta muzică și niciodată nu se sătura de Mozart.

Diminețile se scula devreme, îl ajuta pe fermier la treburile casei sau își conducea familia la plajă — o plajă mică, singuratică, pe care n-o invadau cei obișnuiți să-și petreacă vacanța la Saint Tropez. Pentru că nu prea avea pe cine să întâlnească pe acolo, stătea de vorbă cu prieteni întâmplători sau se odihnea la soare. Uneori, împreună cu Anne-Marie și Olivier, copiii săi, pornea înspre portul din Saint Tropez, înainte ca mulțimea să înceapă să se înghesuie, la orele cînd stăpîni ai acestui locșor erau doar pescarii și cei cîțiva locuitori; ei îl cunoșteau pe Gérard Philippe și-i trimiteau surisuri pline de înțeles. Se întorceau repede, într-o mașină veche, care n-asculta decît de el; îi plăcea să fie mult timp în preajma copiilor, să le istorisească povești, iar aceștia, nesățioși, îi cereau mereu o continuare.

Reîntors în locuința sa din Paris, Gérard Philippe nu se întâlnea decît cu cîțiva prieteni buni, căci era ocupat cu citirea clasicilor, cu întocmirea proiectelor de viitor. Imediat după restabilire trebuia să plece cu soția și un prieten medic în vacanța de iarnă, și apoi, la întoarcere, poate se va hotărî, în sfîrșit, să-l joace pe Hamlet, acest Hamlet pe care Jean Vilar i-a cerut de ani de zile să-l interpreteze:

— Mai tîrziu, îi răspundea el, încă nu mă simt pregătît pentru asta...

În seara de 24 noiembrie, un disc se învîrtea în picup, un concert de Mozart. A doua zi de dimineață, Anne își conduse copiii la școală.

Cînd se întoarse, intră în camera lui Gérard. Pe pat, o carte cu tragediile lui Euripide, încă deschisă. Gérard avea ochii închiși, fața destinsă. Mîinile i se odihneau liniștite pe pled. Murise în timpul somnului.

lata-l alături de Lea Padovani (în mijloc). într-unul din ultimele sale filme, „Modigliani“.

Anne, soția lui Gérard Philippe, împreună cu cei doi copii ai lor, Anne-Marie și Olivier.

decît el, mai puternic... Era de pe atunci o ființă extraordinar de vie, se mișca de parcă ar fi dansat continuu. Dar, adeseori, avea lungi perioade de visare; se pierdea în lecturi pînă cînd îi smulgeam cartea din mînă. Eu țineam să-l inițiez în sporturi, în mecanică...

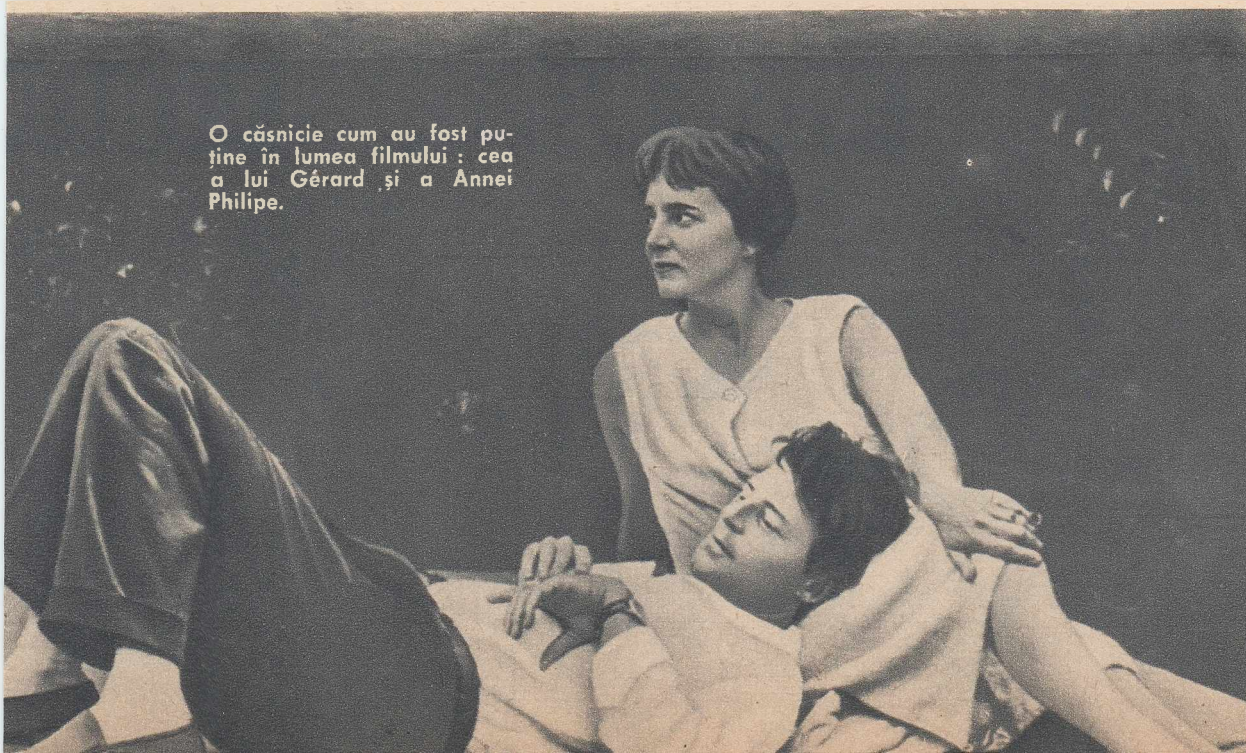
...Și mai tîrziu, cînd ne aflam numai între noi, fratele meu era încîntător.

Redevineam doi puști nebunatici, doi colegi gata oricînd să facă pozne. Gérard știa să fie nespus de glumeț, chiar și în clipele grele. Mama noastră își amintește că l-a auzit o dată, la clinica din strada Violet, în timp ce făcea primii pași ajutat de un infirmier, spunîndu-i acestuia: „la lasă-mă, te rog” și, imediat, începu să desfășoare un adevărat balet...

Fratele meu avea un adevărat cult al muncii. Nu se împăca cu gîndul că eu aș putea să nu mă afirm într-un domeniu sau altul. Nu voia ca, în umbra sa, să existe un frate al lui Gérard Philippe care să nu facă nimic deosebit.

Considera că ceea ce dă vieții adevăratei ei valoare este numai munca.

O căsnicie cum au fost puține în lumea filmului: cea a lui Gérard și a Annei Philippe.

ROLURI NOI

● Spencer Tracy va apărea, după mulți ani, din nou într-un western, „The Cincinnati Kid”, avîndu-l drept partener pe Steve McQueen. Autorul scenariului e Paddy Chayefsky („Marty”), iar regia e semnată de tînărul regizor de origine indiană Sam Peckinpah.

● Julie Christie (care ne-a vizitat țara cu prilejul turneului lui Royal Shakespeare Company) interpretează rolul principal în filmul

„Iubita”, recent realizat de către regizorul John Schlesinger. Partenerii săi: Dirk Bogarde („Grădinarul spaniol”) și Laurence Harvey („Drumul spre înalta societate”).

● Emmanuelle Riva a primit să interpreteze în filmul „Thomas impostorul”, realizat de regizorul George Franju după romanul lui Jean Cocteau, rolul prințesei de Bormes. Alături de ea își face debutul pe ecrane tînărul Fabrice Rouleau, fiul cunoscutului om de teatru Raymond Rouleau.

● Actrița suedeză Ulla Jacobson („N-a dansat decît o vară”) va apărea împreună cu Kirk Douglas și Richard Harris într-un film realizat de regizorul american Anthony Mann. „Eroii din Telemark”

evocă eroismul unor luptători din rezistență care, distrugînd o fabrică de apă grea instalată de nemți în Scandinavia, i-au împiedicat pe nazisti de a folosi ei cei dintîi arma atomică.

● Lidia Korsakówna, actrița poloneză care ne-a vizitat țara anul trecut, cu prilejul premierei filmului „Podul rupt”, în care deține rolul unei complice a lui Bandera, interpretează în filmul „Îndrăgostiții sint printre noi” rolul unei cîntărețe de muzică ușoară.

● Sir Alec Guinness (l-am văzut în filmul „Marile speranțe” și îl vom revedea în curînd în „Uciagașii de femei”) se află în prezent în R.F.G., unde joacă într-un film realizat de Gottfried Reinhardt, fiul celebrului Max Reinhardt. Inspirat dintr-un roman al scriitorului englez Robert Shaw, filmul relatează pătăniile tragicomice ale unui cetățean german care, în timpul războiului, a adăpostit doi aviatori britanici.

Erskine CALDWELL

Logodna lui SUSIE BROWN

Cam la o jumătate de oră după ce soarele apusese, Sampson o porni tare grăbit dinspre malul celălalt al fluviului Mississippi, pe drumul prăfuit ce ducea la Elbon Creek, acolo unde Susie Brown își ducea viața singură-singurică în căsuța ei din spatele stăvilărilor. Mai la tot pasul, ca să-și mai tragă răsufarea din pricina greutateii pe care o purta, își trecea de sub un braț sub celălalt cutia grea de pantofi pe care o ducea cu el.

După ce luptă și cu ultimul urcuș pînă la stăvilări și cînd zări lumina strălucitoare de la fereastra căsuței lui Susie, iuți și mai mult pasul.

Susie era acasă și se ocupa cu ștersul farfuriilor. Fredona încetșor un cîntec, în timp ce gonea din încăpere fluturii de noapte care se adunaseră în jurul lămpii. Sampson apăsă cu putere pe zăvorul ruginit al porții și-și săltă pantalonii. Niciodată Susie, cu pielea ei pîrlită de soare, nu i se păruse mai ispititoare ca acum.

— Ești mai dulce chiar decît o acadea, păpușico, strigă el prin fereastra deschisă.

Susie se răsuci iute pe călcîie. Tigăița pe care tocmai o ștergea îi scăpă deodată din mîini și căzu cu zgomot peste mașina de gătit.

— Iar ai apărut, Sampson Jones? — strigă ea speriată. Ce tot dai țircoale p-aici?

Fata, speriată, își apăsă ușor pieptul cu mina, parcă să-și revină.

— Ce te miri atîta, puicuțo? — spuse el, luînd de sub braț cutia grea de pantofi și punînd-o pe pervazul ferestrei, chiar sub ochii ei. Doamne sfinte, pentru ce te porți așa urît cu mine? Ce tot îți pierzi timpul prefăcîndu-te că nu știai că o să vin?

Susie examină din ochi cutia de pantofi, întrebîndu-se ce putea să fie înăuntru. Cutia aceasta o cam făcea să șovăie puțin. Ultimele trei dați cînd mai venise Sampson să-i facă curte, nu-i adusesese nici măcar un cap de ață.

— N-am timp de pierdut

ca să-ți tot ascult suspinele, coate-goale ce ești, spuse ea pînă la urmă, întorcîndu-se cu spatele la cutie.

— Nu mai sînt un coate-goale, puicuțo, spuse el iute, și nici n-am să mai fiu vreodată, s-o știi de la mine.

Susie agăță cîrpa de vase pe o sfoară întinsă în spatele mașinii de gătit și aruncă o privire pe furiș în oglinda așezată pe un raft. Apoi străbătu încet odaia, observîndu-i atît pe Sampson cît și cutia lui cu un aer bănuitor.

— Cînd o să am poftă să-mi iau un bărbat, o să-mi iau unul solid, spuse ea cu o privire disprețuitoare. N-o să-mi pierd tinerețea cu un sfrijit ca tine.

Sampson zîmbi plin de încredere uitîndu-se spre fată și spuse:

— Puicuțo, cam ce greutate crezi că am eu oare acum?

— Cît? — întrebă ea cu mai mult interes.

— Adineauri m-am cîntărit și am exact două sute zece livre*).

Încercă să se salte și să intre pe fereastră, dar Susie îi dădu un pumn de-l aruncă cît colo pe pavajul din fața casei.

— Îmi cîntăresc eu singură bărbații, exclamă cu furie Susie, și n-o să-ți cred toate cite le îndrugi, așa cum nu mă las dusă nici de lăudăroși!

— Dar de ce crezi oare că te mint, mititico? — rosti el cu un aer foarte nenorocit. De ce te porți așa cu mine, de ce îmi vorbești astfel?

— Pentru că tu nu cîntărești două sute de livre, asta n-o cred în ruptul capului, iată de ce, răspunse ea cu asprime. Cînd o să mă hotărîsc, nu avea grijă, n-o să duc dorul bărbatului care îmi place, iar tu nu ești omul la care să mă gîndesc. Și dacă mi-ai adus vreun dar în cutia aia, nu se schimbă cu nimic lucrurile. Și se opri să

*) Livră = unitate de măsură cam de o jumătate de kilogram — n.f.

mai răsufle puțin. Ai priceput ce ți-am spus, Sampson Jones?

— Am priceput, puicorule..., spuse el. Dar m-aș simți tare nenorocit dacă ai face o greșală de care pe urmă să te căiești.

Susie se aplecă peste fereastră și privi la cutia pe care el și-o pusese din nou sub braț.

— Cred că dacă ai vrea să vezi ce ți-am adus aici, spuse el, poate ai vorbi altfel. Ți-am adus un lucru fain, puicorule. L-am cărat tocmai de la magazinul domnului Bob Bell, de la Grand Carrefour.

Susie își aținti privirea asupra cutiei, pe urmă se ridică în picioare și-l examină pe Sampson din creștet pînă-n tălpi. Cutia albă era legată strîns cu o sfoară groasă și galbenă. La lumina lunii, strălucea într-un chip tare ademenitor. Și se afla numai la un pas de ea.

— Și cît spuseși că atîrni la cîntar? — îl întrebă ea fără să înceteze o clipă de a-l examina de sus în jos și de jos în sus.

— Ți-am spus, puicorule: două sute zece, repetă el plin de speranță. De ce crezi că te-aș minți?

O observă un moment, întrebîndu-se dacă de astă dată o să-l creadă. Erau mai bine de zece luni de cînd urca de atîtea ori în munți ca s-o vadă și de cînd încerca la tot pasul, cînd era cu ea, s-o convingă să se mărite cu el. Cîteodată, dar rar, i se întimpla să-și petreacă brațul în jurul taliei ei, să o strîngă puțin de mijloc și uneori s-o cuprindă după gît; dar de obicei ea îl ținea la distanță, obligîndu-l să stea afară, în picioare, în timp ce ea se așeza pe scaun înăuntru și-i vorbea pe fereastră. Cîte și cîte nu i-a mai spus el, dar Susie îi declara de fiecare dată că bărbatul cu care se va mărita ea trebuie să cîntărească cel puțin două sute de livre. Niciodată în viața sa Sampson nu cîntărise mai mult de o sută treizeci de livre, dar de cînd începuse s-o curteze pe Susie, lucrurile

luaseră altă întorsătură. Se îngrășase în șase luni cu șizeci de livre, înfulecînd în neștire la fasole și la bucăți grase de porc, și alte asemenea mîncăruri care îi căzuseră la îndemînă. Dar luna trecută băgase de seamă că, oricît de mare ar fi fost cantitatea de mîncare înghițită, nu putea să se mai îngrășeze nici măcar cu o livră peste cele o sută nouăzeci pe care le căpătase. Și, culmea ghinionului, neli-niștea pe care i-o pricinuia acest fapt, îl făcea acum să slăbească puțin cîte puțin în fiecare zi. Era disperat.

În timp se stătea acolo, afară, lingă fereastră, Susie plecase din odaie. Sampson se duse în grabă după ea, în fața casei. Se instalase într-un fotoliu pe verandă și, liniștit, își făcea vînt.

Plin de speranță, Sampson puse un picior pe ultima treaptă.

— Să nu te prind că mai faci un pas înainte, Sampson Jones! — țipă ea pe un ton aspru. Și apoi, tocmai mă întrebam dacă ai într-adevăr greutatea pe care mi-ai spus că o ai.

Sampson își apăsă stomacul ieșit în afară cu mîinile-i puternice și negricioase, iar apoi și le puse pe șolduri.

— Susie, spuse el cu ciudă, jur că ești o pisăloagă afurisită. Vezi prea bine toată grăsimea asta adunată pe oase și te faci că nu observi nimic! Ce naiba oi fi avînd în capul tău?

Lăsă să-i cadă cutia de pantofi pe cea de-a doua treaptă, își umflă zdravăn pieptul și își îndoi brațele ca să-și arate mușchii încordați.

— Atunci, dacă ești atît de sigur pe ce spui, de ce nu aduci un cîntar ca să te cîntăresc și eu? — spuse ea. Doar nu ți-e frică să te cîntăresc, nu?

Sampson rămase pironit locului, reflectînd cu seriozitate la această propunere. După un moment de gîndire, ridică ochii spre Susie.

— Sigur că mi-ar plăcea să mă cîntărești, Susie, spuse el,

PUTEREA CUVÎNTULUI

desene de Cik DAMADIAN

numai că n-am cântar, asta-i tot. Ai tu unul?

Mai înainte ca ea să răspundă ceva, se aplecă iute și luă de jos cutia de pantofi.

— Lasă cutia aia, Sampson Jones, spuse ea cu voce poruncitoare. Știu eu ce-ți trece prin cap. Începci să mă ciștigi cu alde cutii d-astea, nu-i așa?

— Cum poti să spui una ca asta, Susie? — zise el tresărind. Cîtuși de puțin. Umil, puse din nou cutia jos. Ce te face să crezi acest lucru despre mine?

— Ei bine, spuse Susie legănîndu-se tot mai mult în fotoliul rulant, dacă n-ai mințit, atunci poate că ai să vrei să te cîntărești cu balanța mea.

Chipul lui Sampson deveni galben.

— Ai tu o balanță aici, Susie, adevărat?

Susie se ridică în picioare. — Stai acolo unde ești că o aduc eu, spuse ea. Sînt sătulă pînă peste cap să tot aud cum te lauzi. O să te cîntăresc, în sfîrșit, cu balanța mea, dacă nu-ți este teamă să afli cît cîntărești exact.

— Nu mi-e frică de loc, Susie, îngăimă el, inspăimîntat la culme.

După ce Susie dispăru în casă, Sampson alergă iute pînă în mijlocul curții și începu să adune toate pietrele și pietricelele pe care le găsea pe jos. Pe cele mai mari le vîrî în buzunarele din părți, iar celelalte buzunare și le umplu cu pumni de pietriș și de pietricele. Și, dat fiindcă Susie mai zăbovea încă, își scoase în grabă ghețele și le umplu cu tot nisipul pe care îl putu vîrî în ele. Se ridică apoi, tremurînd ca varga, cînd o auzi pe Susie umblînd prin casă. Era convins că nu reușe să-și pună în buzunare cele zece livre necesare de pietre, pietricele, pietriș și nisip. În ultima clipă mai găsi o pietricică și o băgă și pe ea în gură.

Susie tîrî pe verandă un fel de balanță romană și o agăță de o birnă. Pe urmă îl căută cu privirea pe Sampson.

Sampson urcă treptele, aducînd sub braț cutia grea de pantofi. Celălalt braț și-l trecu prin lațul frînghie care atîrna de balanță.

— Lasă jos cutia, rosti Susie cu hotărîre.

El o privi cîteva clipe cu un aer de implorare, dar aerul implacabil al lui Susie nu admitea nici o discuție, astfel că își puse cutia jos.

— Am asudat rău astăzi pe cîmpul de bumbac, am muncit din zori pînă seara, începu să se vaite el, nu m-aș mira de loc să fi slăbit grozav, Susie.

— O să vedem noi, spuse ea bătoasă. Acum atîrnă-te de frînghie.

Sampson își băgă brațul în lațul frînghie și, cu mare greutate, se săltă de la pămînt, legănîndu-se puțin. În timp ce stătea astfel atîrnat, știind că soarta lui depindea de această balanță, Susie se apropie de celălalt cap și făcu să alunece greutatea de-a lungul vergelei de oțel.

Sampson încercă să-și întoarcă puțin capul să vadă și el cît cîntărește, dar poziția în care stătea era atît de incomodă, încît îi fu cu neputință să observe ce se petrece deasupra lui. De aceea renunță la acest lucru și rămase astfel atîrnat, rugîndu-se fierbinte și din toată inima să atîrne cît mai mult.

Între timp, Susie constată că nu fusese mințită, iar Sampson, buimăcit de atîta tensiune și neliniște, nici nu mai știu pe ce lume se află cînd o auzi pe fată că-i spune că poate să pună picioarele jos. Cînd atinse pămîntul cu picioarele, genunchii i se îndoiră și, clătîndu-se, de-abia-de-abia, străbătu terenul din fața casei. Se sprijini de zid să nu cadă. Susie nu mai scosese o vorbulețică de cînd îi spusese lui Sampson să dea drumul la frînghie și nici el nu se simțea în stare s-o mai întrebe ceva. Pe urmă, deodată, simți cum două brațe i se încolăcesc în jurul gîtului, iar în clipa următoare leșină.

Cînd își reveni în simțiri, Susie, îngenuncheată lingă el,

il îmbrățișa cu mult foc. Izbuti în fine să se elibereze din strînsoarea ei și să-și vină în fire. Pietricica pe care o băgase în gură dispăruse. Cu neputință de spus dacă îi căzuse din gură sau o înghițise. Nu se simțea de loc într-o situație prea bună.

— Dragul meu, îi spunea Susie. Oh! Ce fericită sînt că tu cîntărești atîta! Ar fi trebuit să facem asta mai de mult, să nu așteptăm atîta timp.

— Și cît cîntăresc, Susie? — întrebă el.

— Oh, dragă! — exact două

sute cincisprezece livre, spuse ea încîntată, și tu care spuneai că nu cîntărești decît două sute zece! Oh, puiful!

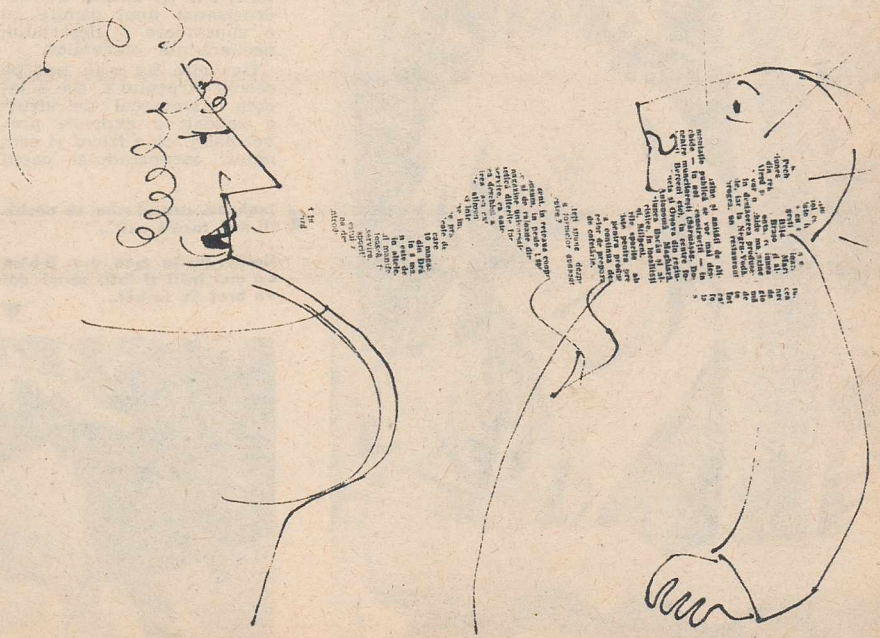
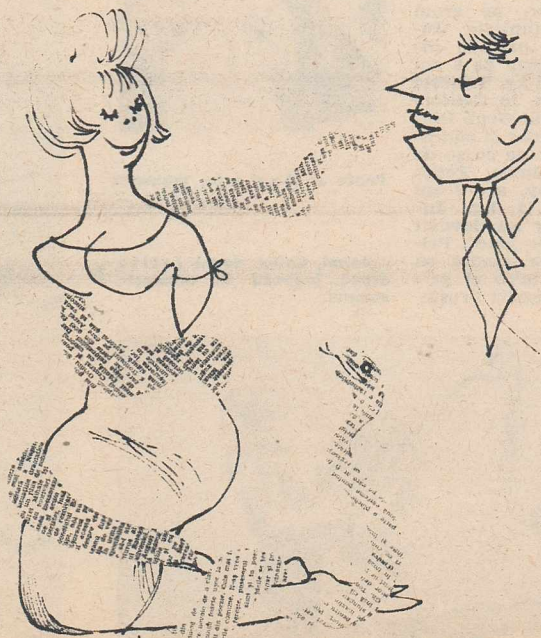
Sampson închise ochii. Cînd îi deschise din nou, văzu că Susie se căznea să deschidă cutia cea grea de pantofi. Desfăcuse sfoara și ridicase capacul. Pe urmă scoase din ea o mașină de călcat grea de zece livre pe care el i-o adusesse în speranța că, dacă va trebui să se cîntărească în fața ei, o să izbutească să țină cutia sub braț.

— Este cel mai frumos cadou pe care l-am primit vre-

odată în viața mea, dragă, spuse ea cu dragoste, mințind cu palmele suprafața netedă și lucioasă a fierului.

Îl privi pe Sampson Jones cu admirație. În timp ce aștepta ca Susie să-i vorbească din nou, el îi aruncă pe furie și ridicîndu-se cum ar putea să se descotorosească de cele douăzeci și cinci de livre de pietricele, mai înainte ca ea să i le descopere prin buzunare.

**În românește de Tatiana ULMU
Ilustrație de Angh PETRESCU-TIPĂRESCU**

MODA

Rochia acestei primăveri

Linia recomandată de moda anului 1965 este o linie suplă, feminină, care se face cu precădere remarcată în croiala rochiilor.

Fie pe o linie gen „furou” sau „princesse”, tăiată în talie sau cu corsajul ușor bluzat și fusta dreaptă, fie că este o rochie întregă sau formată din două piese, ea urmărește ușor liniile siluetei, accentuându-le zveltețea.

În general, rochiile vor fi cât mai puțin încărcate cu detalii, efectul fiind dat de liniile de croială, de felul în care este butonată, de țesăturile și culorile folosite, de combinarea reușită a acestora.

O formulă nouă în moda rochiilor: „sara-fanul”. În afară de latura practică, el oferă posibilitatea unei interesante combinații de materiale și culori. E o ținută foarte tinerescă.

1) Rochie netăiată în talie, cu lărgimea corsajului strinsă ușor într-un cordon, cu guler și revere înguste. Epoletii accentuează alura sportivă și tinerească a acestui model. Stofa e netedă, de culoare oranj, cu dungi fine albe, pe care nasturii bombați, negri, dau un efect plăcut și modern.

2) Dintr-o stofă ușoară, corai cu fire care-i dau un efect granulat, o rochie croită „princesse”, cu mîneca mică, chimono. Singurul detaliu: două clape oblice. Un mic fular de mătase albă cu buline negre completează decolteul simplu și înviorează rochia.

3) La această rochie dintr-o stofă gen „panama” de culoare verde-smarald, două elemente noi în modă: croiala corsajului și forma mîneclor.

4) Un sarafan format din două piese, din stofă fantezi teracot cu fire de efect albe. Vesta, cu decolteu mare, rotund, încheiată la două rînduri de nasturi, se îmbracă peste o bluză de mătase naturală bleumarin. Funda, bogat formată din bieul din jurul gîtului, dă o notă de eleganță acestui ansamblu modern.

5) Pe o linie „furou”, un sarafan de gabardină de culoarea nisipului — una din culorile cele mai moderne. Bluza e din țesătură de bumbac maro cu efect de șantung.

Ing. B. DARIE
șeful serviciului tehnic
al F.C.T. - „București”
Fotografiile de Elena GHERA

Struțul și fetița

În Africa este foarte răspândită o legendă despre un struț care, în marea lui înfumurare, a vrut să ajungă în zbor pînă la cer. Razele soarelui i-au ars însă aripile și temerarul a căzut la pămînt, de atunci nemaiputînd zbura de loc.

Și numele științific al struțului, Camelus, este rodul unei legende potrivit căreia, cea mai mare pasăre ce trăiește azi pe pămînt s-ar fi născut din încrucișarea unei cămile cu o zburătoare a deșertului, necunoscută oamenilor.

Dar cîte nu s-au pus pe seama struțului? Că e lacom („stomacul de struț” a devenit o expresie proverbială), că e fricos și cam netot, ascunzîndu-și capul

în nisip la vederea dușmanului (ceea ce, de altfel, nu este de loc adevărat) sau că e agresiv...

Fotoreportajul de față își propune să dezvăluie o față mai puțin cunoscută a struțului: aceea de pasăre ușor de domesticit care poate trăi pe lîngă casa omului, ținînd locul cîinelui de pază, ocrotînd turmele de oi. În plus, struțul se dovedește a fi un mare prieten al copiilor.

Iată-l, așadar, pe eroul nostru: se numește Jughead (adică „cap de ulcior”). E în vîrstă de 8 ani și cîntărește 175 kg. Trăiește la Bloomington, în California, la ferma lui Gene Holter, un abil dresor și cunoscut organizator de curse de struți și de cămile. Fetița lui Gene, Cathy, are 3 ani și cîntărește 19 kg. Jughead și Cathy au devenit prieteni buni de joacă. Priviți pasărea ce tandră se arată față de mica ei prietenă: nici mișcările bruște

nici dorință de fugă, ci o răbdare nesfîrșită. Și o mare demnitate. Priviți-o pe Cathy, ce încredere nelimitată în marea ei prieten (mare la propriu și la figurat). Și cită tandrețe pentru tovarășul de joacă!

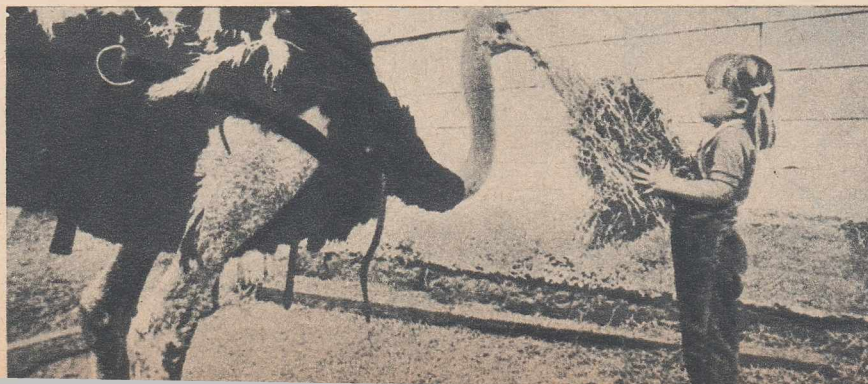

Poate că ți-e și sete, Jughead!

▶ Jughead, dragul meu, ce năzbit îl mai facem azi!...

▶ Cathy, fetița mea, n-ar fi bine ca măi înții și înții să-mi dai un braț de iarbă!...

▶ ...Dormi, Cathy, dormi fetiță dragă, Jughead îți ocrotește somnul.

AM VĂZUT ÎN MAGAZINE...

4

5

... PENTRU BĂRBAȚII CARE PREFERĂ ȚINUTA SPORTIVĂ

— bluze de rolan, cu gulere de rezervă. Există în două modele, fie închise cu nasturi până jos, fie cu o fentă cu trei nasturi. Călduroase și purtabile, au și o culoare reușită — gri-antracit. Se pare însă că măsurile mari, foarte solicitate, lipsesc. Pe cînd remedierea acestei deficiențe?

— din același material, jachete în gri-antracit, maro și oliv, cu mîncă raglan sau aplicată. Foarte comode, înlocuiesc cu succes sacoul dimineața la serviciu sau chiar pe stradă. Atît aceste jachete, cît și bluzele despre care am amintit mai sus se găsesc la I.C.S.-Romarta — Cadouri pentru bărbați.

... CA ȘI PENTRU ADEPTELE ACELEIAȘI ȚINUTE

— la magazinul Confecții pentru femei „București”, deux-pièces-uri din jersey de lînă în combinații foarte reușite cu material plastic imitînd pielea. Modelele originale, ca și culorile plăcute (gri, gri-fer, bej) le fac foarte apreciate de cumpărătoare. Din păcate însă și aici siluetele mai „forte” au fost neglijate, întrucît măsurile se opresc la nr. 48;

— la același raion ne-au atras atenția ansamblurile alcătuite din fuste de tergal și veste cu fețele din imitație de piele (spatele, garnitura, gaita și nasturii sînt confecționate tot din tergal). Se găsesc în diferite combinații de culori (maro cu muștar, bej deschis cu bej închis, verde închis cu verde deschis etc.).

... PENTRU GOSPODINELE CARE SE PREGĂTESC DE „CURĂȚENIE MARE”

— „Rab”, un praf pentru îndepărtarea pietrelor depuse pe cazane, vase de porțelan, căzi de baie, ligheane, precum și a arsurii rămase pe țăvile de copt. Eficiența acestui produs este foarte mare, întrucît înlătură chiar și depunerile vechi de mai mulți ani, cu condiția să fie presărat și lăsat în locurile respective o noapte întreagă. Foarte convenabil (un flacon costă doar 4,75 lei), poate fi utilizat și la curățirea obiectelor din sticlă, teracotă și ceramică. Atenție! Trebuie ferit de contactul cu orice suprafață metalică;

— „Carpetin”, o soluție pentru curățirea covoarelor și a tapițeriilor (fotolii, canapele etc.). Foarte ușor de aplicat — prin simpla frecare a obiectelor murdare cu un burete înmuiat într-un amestec de apă și „Carpetin” — dă rezultate deosebit de bune, cu condiția ca în prealabil praful să fi fost înlăturat de pe respectivele obiecte cu ajutorul bătorului sau aspiratorului.

... CA ȘI PENTRU CELE CE VOR SĂ-ȘI COMPLETEZE UTILAJUL CASNIC

— un aerotor (duș pentru robinet) extrem de practic pentru spălătul paharelor, fabricat de I.O. „Chimica”-Cluj. Constă dintr-un tub scurt de cauciuc, care se poate înșuruba la orice robinet, terminat cu o rozetă perforată din material plastic. Apa, trecînd cu presiune prin rozetă, spală paharele în cîteva secunde;

— un zdrobitor de usturoi din metal cromat, asemănător cu un spărgător de nuci, prevăzut la capăt cu o cutioară cu pereții perforați. Pe lîngă faptul că ușurează munca gospodinei, acest instrument prezintă și avantajul de a nu permite să treacă decît muștelei, bucățile de usturoi zdrobit — greu tolerate în alimentație de unele persoane — rămîind în cutie.

POVESTEA VORBEI

Istoria unui nume

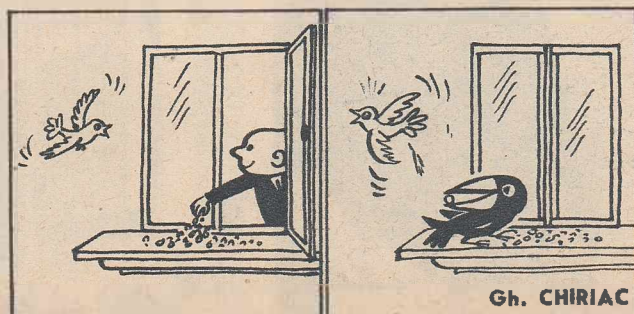
Imperechind ideea de „glorie” cu aceea de „strălucire”, strămoșii germanilor au creat numele propriu Hrodberht, simplificat în *Robert*. În vechime, părinții alegeau pentru copiii lor un nume care să simbolizeze cele mai frumoase calități, încredințați fiind că numele influențează urșita. Orice *Robert* era deci destinat unei vieți luminate de „strălucirea gloriei”. Ca nume propriu — *Robert* apare pînă astăzi, la mai multe popoare — a fost impus de tradiție, căci nici germanii, englezii, francezii, italienii, nu-și dau seama de înțelesul primitiv. Din afecțiunea pentru animalele domestice, oamenii le-au dat și lor nume, cîteodată rezervate numai pentru necuvîntătoare (cum e, în românește, *Grivei* pentru ciini), alții chiar nume de persoană. Nu se știe de ce, francezii au dat mieilor un nume derivat de la *Robert*, diminutivul *Robinet*. Desigur, ei nu s-au gîndit nici o clipă că numele „Strălucirea gloriei” e cel puțin deplasat, dacă nu chiar ridicol pentru un miel. Dar cine putea simți ridicolul unui cuvînt format într-o limbă străină?

„Decăderea” numelui *Robert*, devenit *Robinet*, a ajuns și, mai pronunțată în Franța secolului al XV-lea, cînd *Robinet* devine substantiv comun, scris, cum era și firesc, cu inițială minusculă. În locuințele celor înstăriți, în camera de baie, apar primele *robinete*: niște dispozitive care opresc sau lasă să se scurgă apa, împodobite cu un mular metalic înfățișînd un mic cap de miel. Fantezia constructorului explică denumirea; ea a fost reținută și după ce alți constructori au imaginat altfel aceste dispozitive.

Așa a devenit numele familiar al mieilor substantivul *robinet* și așa se încheie povestea acestui cuvînt care ne-a amintit prin originea sa o credință străveche în puterea magică a numelui.

Sorin STATI

TURTURICĂ

Gh. CHIRIAC

Tehnică și sport

În sălile de antrenament și laboratoarele Institutului de cultură fizică atrag atenția, în ultimul timp, o serie de aparate și mecanisme cu ajutorul cărora studenții își însușesc mai bine și mai repede anumite procedee tehnice. Unele din aceste aparate sînt foarte simple și ușor de executat, altele, dimpotrivă, complexe, necesitînd o documentație vastă, la realizarea căreia au contribuit inginerii și specialiștii în electronică. Prezentăm cititorilor noștri cîteva dintre aceste aparate și utilaje.

Instalația pentru reflexul electrodermal ajută la studierea emotivității sportivilor. Discobolei Lia Manoliu i s-au spus cîteva cuvinte: haină, fustă, curea, cataramă. Pe o diagramă, reacțiile la primele trei cuvinte nu indicau nimic deosebit, în schimb, la rostirea cuvîntului *cataramă*, pe o fișă a apărut o zonă specială. Ce se întîmplase? Noțiunea respectivă provocase o asociație firească — Olimpia Cataramă este principala concurentă în țară a Liei Manoliu...

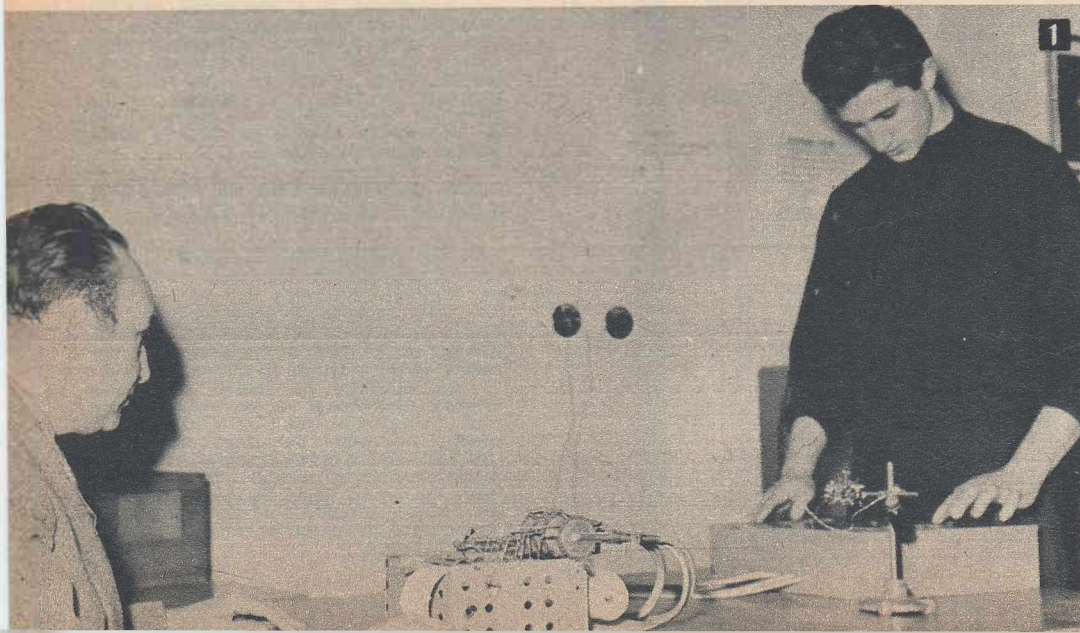
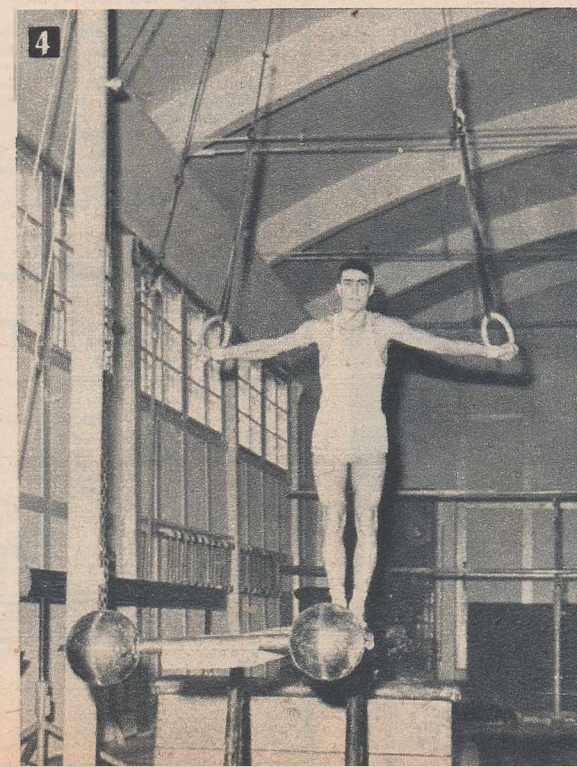
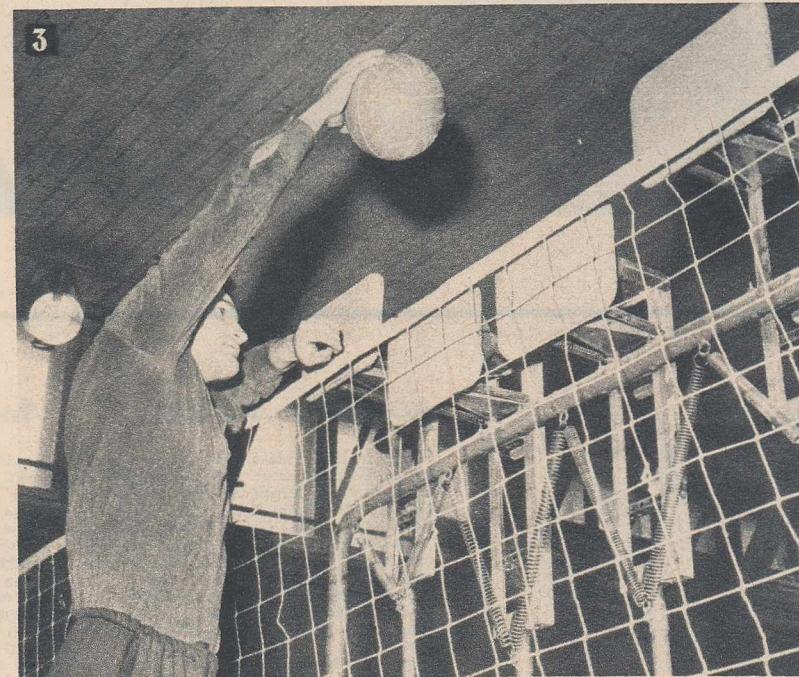
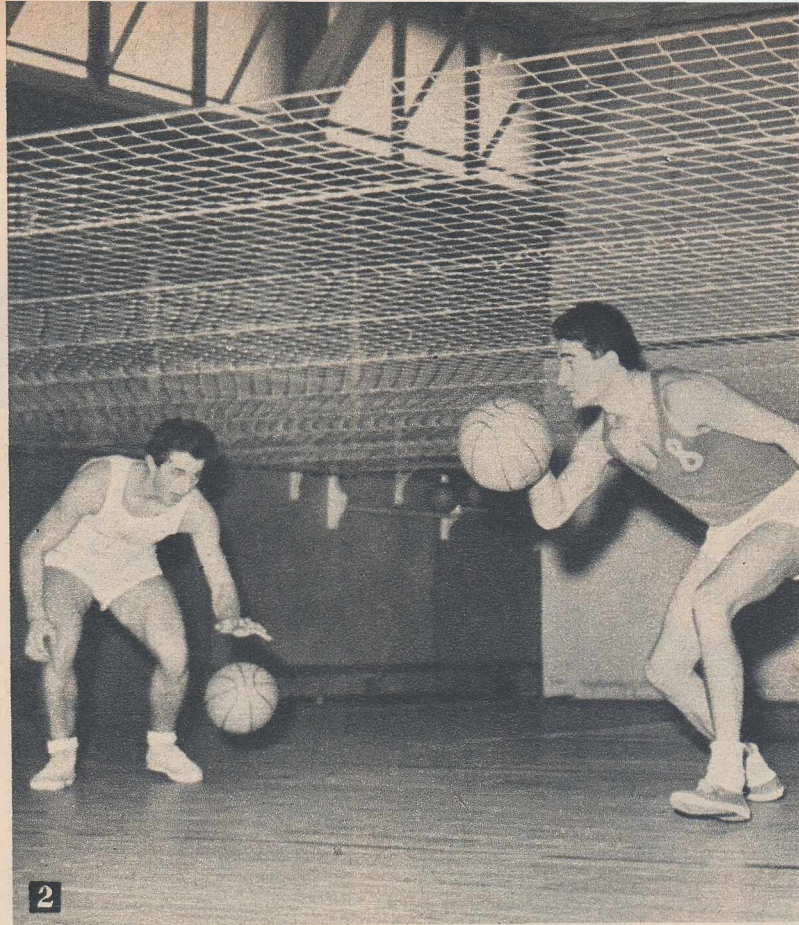
Anul trecut, la Congresul Federației internaționale de gimnastică de la Zürich, a fost omologat aparatul electronic pentru determinarea depășirilor de zonă realizat de Octavian Mateescu și Robert Podlaha. Acesta semnalizează cea mai mică atingere a liniilor de penalizare la săriturile peste cal, eliminînd... discuțiile contradictorii ale arbitrilor. *Dinamograful* este un alt aparat electronic, pus la punct de către membrii catedrei de gimnastică a institutului, cu ajutorul căruia se determină fazele săriturilor cu sprijin. Tot pentru controlul evoluției unui sportiv a fost creat și *goniometrul*, întrebuițat la stabilirea mobilității articulare.

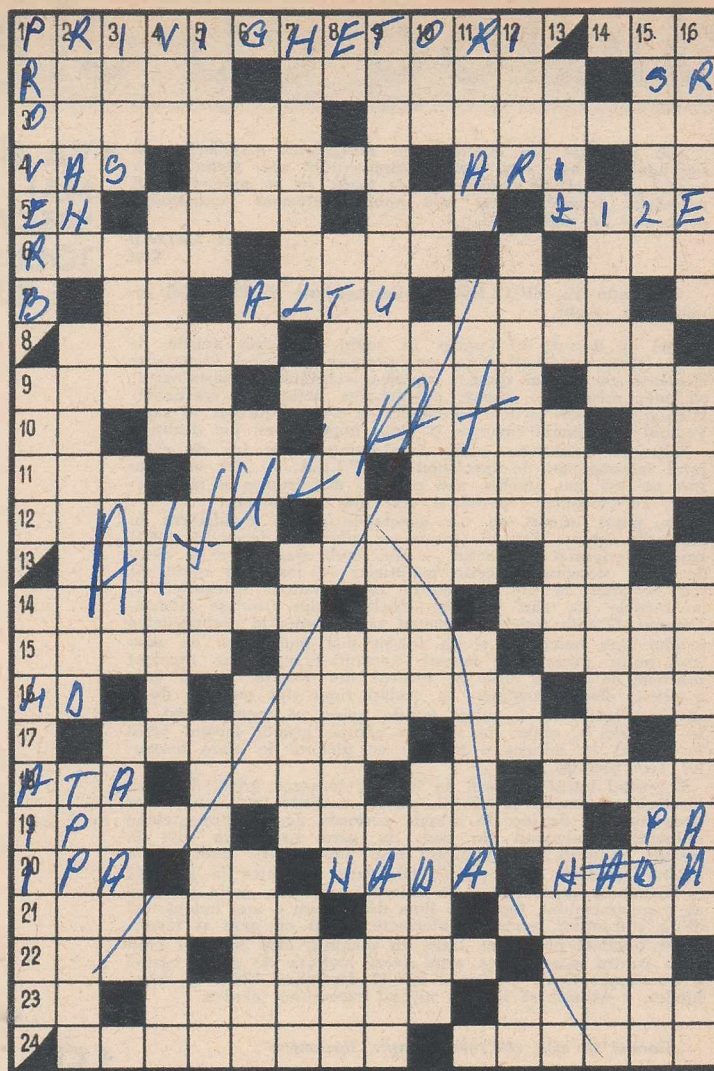
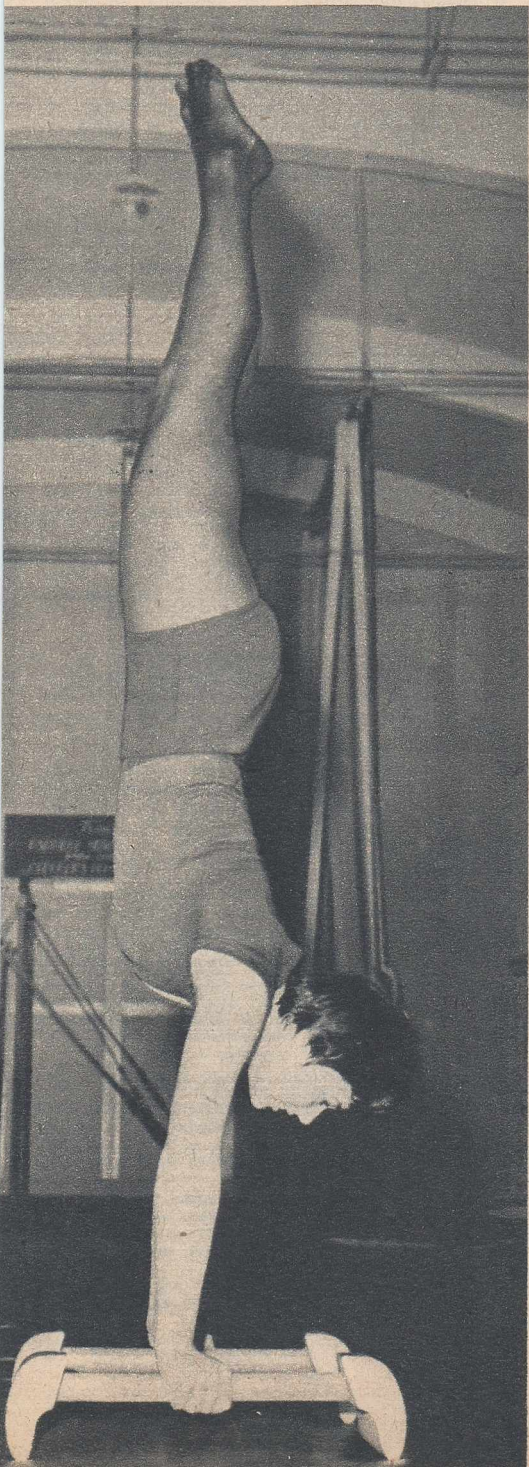
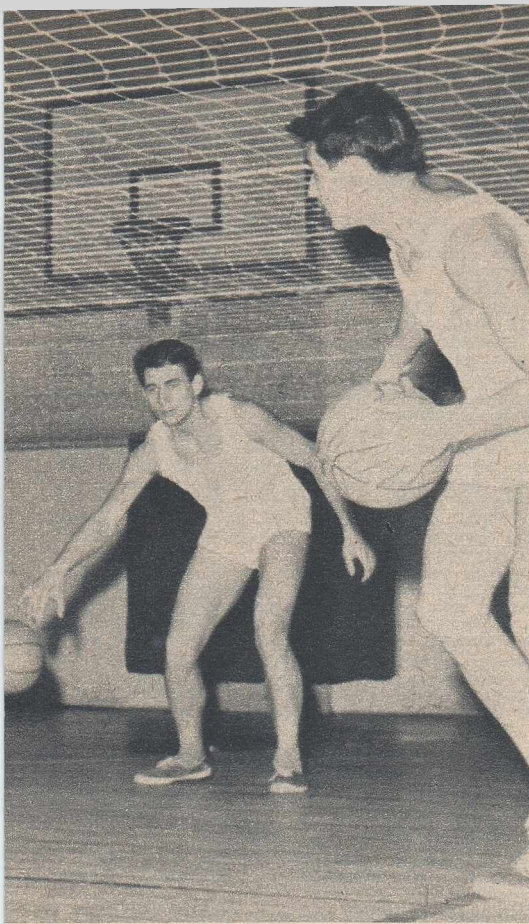
În fotografia: 1) La laboratorul de

psihofiziologie, condus de conf. univ. M. Epuran (în stînga), pupitrul pentru studierea formării stereotipului dinamic stabilește posibilitățile de formare a deprinderilor la diverse sporturi. 2) Sub plasa montată la 1,5 m înălțime, baschetboliștii conduc mingea aplecați pentru a se obișnui cu poziția corectă de atac. 3) În sala de volei este utilizat *blocajul mecanic*, construit de tehnicianul Gh. Dima. Acționate de arcuri, brațele de fier sînt dirijate de către antrenor în așa fel încît îl obligă pe trăgător să rezolve într-o fracțiune de secundă diverse situații de joc. 4) *Balanșa de forță*, reducînd greutatea corpului cu 20—30 kg, dezvoltă mușchii scapulo-umerali și permite executarea unor exerciții foarte dificile la inele. 5) *Paralele mici*, care încap într-o servietă; pot fi întrebuițate în orice loc și în special de către începători, care-și înving frica mai repede cînd lucrează aproape de sol.

Datorită muncii de cercetare a cadrelor didactice, viitorii profesori și antrenori mai au la dispoziție și alte aparate de perfecționare a măiestriei sportive. Pentru voleibaliști: *cadru și coșuri mobile* pentru precizia paselor, *aruncător mecanic de mingi*, întrebuițat la corectarea loviturii de atac, *plasă opacă*, *panou de reflexe*. În sala de baschet sînt folosite *machete* ale căror componente sînt reglabile, printre ele jucătorii executînd diferite scheme tactice. Gimnaștii mai beneficiază de *role*, *helcometre* și *scripeți* pentru dezvoltarea forței și *plasa elastică*, folosită la sărituri.

Fotoreportaj de V. HOSSU și M. CIOC

16 24

PRIMĂVARĂ !

ORIZONTAL : 1) Soliste în concertul ce începe primăvara — Arma defensivă a trandafirului. 2) A compus „Cîntecul primăverii” — Plini de miresme — Sere ! 3) Ghiociei — Cîntăreala din ramuri (dim.). 4) Navă — Verbul săgeții lui Amor — Măsurile pe ogoare — Un singur trifoi, tipărit pe carton. 5) Din senin ! — „Primăvara dragostei” de R. Schumann — Mă veselesc — Cele de primăvară sînt pline de miresme, dar răcoase. 6) Autorul cîntecului „Jocuri de ape” — Comedie de Tudor Mușatescu — Talaz. 7) Cal — Nu acestea — Sezonul celor de fotbal a început o dată cu primăvara (sing.). 8) Atracțiile grădiniilor — Floarea-soarelui. 9) Fata din „Apele primăverii” (Turgheniev) — Ogoare — Boltă. 10) Notă — Mame (arh.) — Sunete de tobă în înaltul cerului — În primăvară ! 11) Iată ! (reg.) — Răpește pușorii... — ...încolțiți de dușmani. 12) Vestitori ai primăverii — Porumbei ce zboară-n cercuri. 13) Poet turc (1630—1712) — Toront — În dumbravă ! 14) Pierdut — Nu — Flori cu parfum foarte puternic. 15) Uscată — Puzderie de albine în zbor primăveratic — Cultivă inul. 16) Horia Dinu — Case ca-n basme — Veche cetate macedoneană. 17) Crenguță — Ambarcații sportive. 18) Fir — Șterse — Carte ! — Oarecare femei. 19) Pe uliță, primăvara după ploaie — Biciuitor de moravuri — Salutare. 20) Institutul de proiectări agricole — Din sepale ! — „...florilor”, roman de M. Sadoveanu — Poet contemporan, a cîntat „Primăvara”. 21) Sursa unei ploii de primăvară (dim.) — La flori și fluturi ! — A compus cîntecul „Primăvară, primăvară”. 22) Lac la vărsarea

Amurului — Poezia dragostei și a naturii — Curelușă. 23) Pronume — Floare a primăverii — Salate (fig.). 24) Cîntec sub fereastra iubitei — Crîngul de arini. VERTICAL : 1) Cu o floare nu se face primăvară — Pieptar înflorat — Autorul romanțelor „Apele primăverii” și „Liliacul”. 2) Rapsodia lui Enescu în care cîntă o vestită „Ciocîrlie” — A înfățișat pe pinză „Primăvara” — Floare de primăvară. 3) Izlaz — Diminutiv feminin — Sălcîmi — Potecă. 4) Oraș în R.P. Ungară — Locuitorii de pe țărmurile Baltice — Sfredel pentru obadă — Stîrनेste ris. 5) De florile mărului — Crenguță — Afluent al Mureșului — În inel ! 6) Pronume — Posezi — Diminutiv masculin — Circa — Pulberea aurie din floare. 7) Compozitor clasic, autorul lucrării „Primăvara” — A scris valsul „Voci de primăvară” — Primăvara cu chitara. 8) Ere ! — Brazde în grădina — Ostaș — Fruct. 9) Autorul unei „Rapsodii de primăvară” — Drumul pămîntului ! — Ogor. 10) Divinitate romană — Început de iubire ! — Floare galben-aurie — A înălța. 11) Pus primăvara-n straturi — Grandori — Struna greierului-trubadur. 12) La războiul de țesut — Pe merit — Din neoc ! — Însă. 13) Floare liliachie de primăvară — Dar — Răsunete — Lumini în iarbă. 14) A ochi — Sărbătoarea primăverii — Munceste ogoarele. 15) Crustă formată în urma mortificării unor țesuturi în organism (med.) — Brăzdați cu tractorul — Instrument muzical — Purtau în trecut spada domienescă. 16) Muncă de înălțurarea buruienilor din culturi — Aria greierului — Autorul cîntecului „Vino, că-i primăvară !” — Cais !
Sofla BUCURESCU
Cuvinte rare : IGA, NABI, DIO, VAT, OMA.

Dezlegarea jocului „D-ale ecranului” apărut în nr. 9/965

ORIZONTAL : 1) DECORURI — CABIRIA. 2) IROSIRE — GINA — ARP. 3) MONTAT — SENS — NIKO. 4) ORFEU — DUNE — E — DUS. 5) ILA — CINEFICA — TT. 6) C — INTUNERIC — MECL. 7) OAC — I — STIL — MEL — L. 8) M — TIMPA — C — R — D — TB. 9) ER — NOR — A — METEORI. 10) DIASCOPIC — AROMA. 11) IS — P — II — IOLA — UMF. 12) E — CINECEUB — BILCI. 13) DIRECTOR — CANCAN. 14) REDACTOR — CINTURI. 15) EV — T — IR — CINTAR — T. 16) GEM — DESTINE — RIN. 17) ILARI — CINEMASCOP. 18) ZOLA — GENERAL — SUR. 19) OPT — CINEMATECA — E. 20) RA — PANORAMICA — AM. 21) I — BAI — GI — ACUMA — I. 22) BORDERIE — A — ILIE. 23) DRACULA — ST — MOTOR. 24) ROSAL — FOTOGENICA.

dialog cu cititorii

„Ca spectator am constatat că insuficiența popularitate a rugbiului la noi s-ar datora caracterului său static (prea multe „gramezi” și aruncări de la tușă). În ce măsură va fi remediată această lacună prin noul regulament internațional al jocului de rugbi?”

St. CAZACU
Cluj

Răspunde M. NICULESCU, vicepreședinte al Federației române de rugbi.

Până nu demult, predomina în rugbi concepția greșită de a se folosi mai mult forța, neglijându-se cele mai importante elemente ale acestui sport: suplețea, subtilitatea, îndemnarea, eleganța mișcărilor, viteza, coordonarea acțiunilor, combativitatea și îndeosebi jocul de ansamblu ca efect al jocului de pase. Vechiul regulament favoriza și chiar impunea un joc dezințat. Recentele modificări aduse regulamentului de joc de către forul internațional de specialitate — F.I.R.A. — sînt orientate spre un joc mai deschis, mai ofensiv, mai frumos și mai elegant, cu eficacitate sporită și deci mai spectaculos.

Am putut urmări pe viu avantajele noului regulament în meciurile echipei Franței (anterioare celui din decembrie 1964) care a desfășurat noi tactici de joc, mult mai eficace și cîtuși de puțin stereotipe. Aceste modificări în jocul de rugbi au fost adoptate la noi în returul campionatului categoriei A, iar roadele lor sînt vizibile. Unele echipe frunțase (Steaua, Dinamo, Grivița roșie) au început să renunțe la exclusivitatea jocului „pe înaintare” și au folosit mai mult *jocul de pase* (mai puțin prezent în meciul România-Franța, dar excelent practicat de Grivița roșie în turneul din Franța, pentru care a primit elogii unanime). În același timp sînt pe cale de a dispărea loviturile de picior inutile (păcat că regulamentul nu le limitează!), obicei în virtutea căruia, primul jucător venit în contact cu mingea o trimitea cu piciorul în afara terenului fără nici un rost.

E posibil totuși să avem un început de sezon greoi, deoarece jucătorii, antrenorii și arbitrii, nu au asimilat încă satisfăcător noua manieră de joc. În actuala perioadă de pregătire trebuie îmbunătățit talonajul (în care nu prea străluceam nici în vechile condiții); să ajungem prin antrenament intens la o legătură perfectă între pilieri, taloneuri, jumătatea la grămadă și înaintarea atacanților; să folosim unul din noile avantaje ale regulamentului, faptul că linia de apărare e mai îndepărtată de a atacanților, ceea ce înlesnește atacul cu pase și favorizează totodată pe cel ce trage cu piciorul, care are mai mult timp pentru a-și asigura șutul (vezi lovitură de picior căzută a lui Camberbero în meciul din 12 decembrie 1964). Și, bineînțeles, e necesar să ridicăm nivelul execuțiilor tehnice.

„Doresc să aflu cîte ceva despre iluzionism”.

Vasile MITACHE, electrician
Petroșeni, str. Petroșeni 25

Răspunde A. IOSEFINI, de la Circul de stat.

Iluzionismul este prezentat adesea sub numele de „scamatorie” sau „prestidigitatie”. Prestidigitatia este doar un capitol al iluzionismului, care se bazează pe simpla „adresă” a degetelor și pe iuteala de execuție. Iluzionismul cuprinde ansamblul procedurilor capabile de a încurca raționamentul spectatorilor, cu scopul de a amuza. Pentru aceasta se folosesc adesea aparate trucate sau pregătite în prealabil.

Iluzionismul este cunoscut de foarte multă vreme. Texte străvechi pomenesc de existența „vrăjitorilor” și „magicienilor”, care nu erau altceva decît niște scamatori pricepuți, niște iluzioniști. În templele egiptene s-au descoperit numeroase dispozitive de trucaje, destinate să prezinte „miracole” de tot felul pentru a asigura dominația castei preoților asupra poporului ținut în ignoranță și întuneric.

În antichitate latină au dat profesioniștilor ambulanti ai scamatoriei denumirea de „prestidigitatores” sau „acetabularis”. Datele privitoare la iluzionism se înmulțesc o dată cu Renașterea, datorită tipăriturilor.

Astfel, într-o poemă-farsă intitulată „Maccaronada”, Teofilo Falengo din Mantua pomeneste de un vestit scamator din vremea sa. La Fontaine citează mai tîrziu pe un celebru scamator al epocii, Maitre Gonin. Cronicile ziarelor (care încep să apară în secolul al XVII-lea) semnalează numeroase spectacole populare date de artiștii iluzioniști ce jucau la Paris, pe Pont-Neuf, disputîndu-și în același timp cu renumitul comedian Tabarin admirația publicului.

În spectacolul întîmplător dat pe stradă sau în bilei, iluzionismul devine în secolul al XVIII-lea o distracție cu un caracter mai specializat, pentru că în timpurile noastre s-a dezvoltat în circuri, teatre etc. Perfectionîndu-și din ce în ce mai mult tehnica și modul de prezentare, iluzionismul desfășoară mereu o inepuizabilă inventivitate, variînd și amplificînd neîncetat cele trei operații care-i stau la bază și anume: aparițiile, disparițiile și transformările de obiecte.

Dacă odinioară practicile iluzionismului erau folosite în scopul de a impresiona pe neștiutori sau pentru a întreține naiva credință în miracol a celor mulți, astăzi iluzionismul arată că așa-zisele „aparențe miraculoase” pe care le obține au o explicație, că nu există „minuni” și că tot ce apare surprinzător și neexplicabil din ceea ce prezintă el, nu este decît efectul unei tehnici bine stăpînite.

„De cînd este cunoscut cancerul?”

Raimund ROȘTEK
Caransebeș

Răspunde conf. dr. IULIU CHELERTER, de la catedra de Istoria medicinei a Institutului de medicină și farmacie din București.

Alături de tuberculoză, cancerul este una din bolile cunoscute și descrise încă din antichitate. Cele mai vechi texte medicale, ca papiusurile egiptene, cărțile indiene ș.a., amintesc despre cancer cu mii de ani înaintea erei noastre. Denumirea bolii vine de la cuvîntul grecesc *karkinos*, care înseamnă rac, deoarece unele tumori canceroase seamănă ca aspect și culoare cu acest crustaceu.

În cărțile lui Hipocrat se găsesc primele date mai amănunțite asupra bolii; el descrie cancerul uterin, mamar și gastric, formele dure (skirros) și cele ulcerate (karkinos) și afirmă incurabilitatea lor.

În anul 131, marele medic roman de origine greacă Galen scrie un tratat despre tumori în care deosebește tumorile

VA FI MAI SPECTACULOS JOCUL DE RUGBI?

OPINII ALE CITITORILOR

CE E ILUZIONISMUL?

CITITORII CĂTRE CITITORI

POȘTA NOASTRĂ

CANCERUL SE CUNOAȘTE DE MII DE ANI

benigne (cele care se vindecă) de cele maligne (nevindecabile).

În evul mediu, ca și în secolele următoare, mulți autori medicali descriu tipurile, formele clinice și evoluția cancerelor, și preconizează diferite tratamente, dintre care predomină extirparea chirurgicală.

Progresele făcute în medicină începînd din a doua jumătate a secolului al XIX-lea duc la o clasificare științifică a tumorilor, la studii aprofundate asupra fiziopatologiei celulei canceroase, folosindu-se noi tehnici: ultramicroscopia, cinematografia microscopică, culturile de țesuturi; apar numeroase lucrări de sinteză, tratate, monografii; se dezvoltă noi mijloace terapeutice: röntgenterapia, radioterapia, se perfecționează metodele chirurgicale. Se fac experimentări pe animale: în 1914 savanții japonezi Iamagiwa și Itchikawa obțin, pentru prima oară, un cancer al pielii la șoareci, cu gudron.

Răspîndirea tot mai mare a bolii, spre sfîrșitul sec. al XIX-lea și primele decenii ale sec. XX, duc la crearea de asociații științifice și sociale pentru studii și combaterea cancerului. Se creează spitale speciale (cel mai vechi e „Cancer Hospital” din Londra, 1851), ligi contra cancerului, laboratoare de cercetări experimentale.

În țara noastră, numeroși savanți în frunte cu Victor Babeș, Thoma Ionescu ș.a., s-au preocupat de studii și tratamentul acestei boli. În anii regimului democrat-popular s-a creat o rețea de specialitate și se dă mare importanță depistării și tratamentului precoce care poate aduce vindecarea multor forme de cancer. Institutul de oncologie din București, dotat cu cele mai moderne mijloace de diagnostic și tratament, desfășoară o intensă activitate în acest domeniu. În curînd va intra în funcțiune la Cluj un al doilea mare institut de oncologie.

MARIANA LUNCA din Azuș și ESTERA CREȚU din Reșița apreciază în termeni laudativi noua noastră rubrică Memento. Ele consideră că informațiile referitoare la muzică cuprinse aici sînt cu deosebire interesante și instructive. În calitate de artistă amatoare, Mariana Lunca ne propune ca în cadrul aceleiași rubrici să facem loc și muzicii populare. Estera Crețu — ca și cititorul DUMITRU CURAU din Scădeni — ar mai dori ca din paginile revistei să nu lipsească „niciodată” rubrica închinată modii.

Rubrica Memento, conținînd informații selectate privitoare la viața noastră cultural-artistică, are în vedere — se înțelege de la sine — și manifestările artistice din domeniul folclorului (concerte, expoziții, tipărituri). Ele vor fi inserate la timp în rubricile respective.

Ne vom strădui ca rubrica de modă să apară cit mai des cu puțință și — așa cum o doresc corespondenții noștri — să fie cit mai diversă, mai atractivă și mai... practică.

Noua formulă în care este prezentat careul de cuvinte încrucișate (16/24), introdusă de curînd în revistă, se bucură de aprecierea cititorului IACOB NICOLAE din Craiova. Totodată, el își exprimă nemulțumirea pentru că am omis în două rînduri să publicăm obișnuitele dezlegări ale jocurilor publicate anterior.

Corespondentul nostru (ca și alți cititori care ne-au semnalat aceeași omisiune) are dreptate să fie nemulțumit. Publicarea amintitelor dezlegări este o datorie redacțională elementară. De altfel s-au și luat măsuri de remediere în sensul publicării dezlegărilor restante iar pe viitor acestea să apară cu regularitate.

Următorii cititori doresc să corespundă:

Nicolae Manole, elev. Zăvoia, m. Făurei, reg. Galați; ilustrate; Viorica Solomon, elevă. Școala tehnică de chimie, anul III, Copșa Mică; ilustrate; Loghin Drăgoi, Deva, str. Dr. Petru Groza 19; ilustrate; Aurelia Rațiu și Eleonora Feodor, Lupeni, Biblioteca Clubului central al sindicatelor; literatură, cinema, ilustrate; Vasile Geamănu, elev. Tg. Jiu, str. 23 August 1; ilustrate; Mariana Drogeanu, elevă. Buzău, str. Transilvaniei 94; cinema, ilustrate; Gh. Chirică, lăcătuș, Biczac-Dodeni, bl. P. 30, ap. 15; teme diverse, ilustrate; Mariana Drăjan, Giurgiu, str. 23 August 17; ilustrate; Cecilia Vălceneu, elevă, com. Negru Vodă, bl. 2, ap. A, reg. Dobrogea; ilustrate; Marcela Gălățeanu, învățătoare, com. Bahri, m. Rm. Sărat; ilustrate; Gabriela Stancu, elevă, București, bd. Lacul Tei, bl. 17, scara II, et. I, ap. 41, m. 1 Mai; schimb; de experiență pentru pregătirea examenului de maturitate.

IOAN TĂTĂRAN, BUCUREȘTI. Originile baletului pot fi aflate în creațiile muzicale și coregrafice populare. Baletul european contemporan s-a dezvoltat din reprezentațiile de dans ale epocii Renașterii. Termenul respectiv apare pentru prima dată în secolul al XVI-lea, în Franța, dar abia în secolul al XVIII-lea Jean Noverre (1727—1810) dă baletului conținut dramatic, creînd noul spectacol coregrafic în care acțiunea și sentimentele sînt redată prin gesturile și figurile dansului (baletul de acțiune sau de pantomimă). În secolul al XIX-lea se impune baletul romantic și îndeosebi cel rus, care ajunge să influențeze hotărîtor dezvoltarea baletului în întreaga lume.

IOAN HIRJOLESCU, BRĂILA. 1) Editura „Meridiane” execută ilustratele la comanda comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale, transmise prin centrele regionale de librărie și difuzare a cărții. Ca atare, dacă doriți într-adevăr să dați un sprijin pentru realizarea unor cărți poștale ilustrate cu vederi noi din Brăila, e bine să vă adresați Sfatului popular al regiunii Galați. 2) Hebe, zeița tinereții, fiica lui Iupiter și a Iunonei, căreia îi revenea rolul să umple cu nectar și ambrozie ceupele zeilor din Olimp, era soția lui Hercule. Toate aceste „funcții” cumulate ne explică ușor de ce numele ei a fost ales pentru a simboliza calitățile unei ape minerale. 3) Am transmis casei de discuri „Electrecord” sugestia dv.

FELICIA FOAMETE, TIMIȘOARA. Despre începuturile cinematografului românesc am publicat un articol în nr. 6 din 15 februarie 1960. Cit despre difuzarea prin comerț a fotografiilor de actori, acest lucru nu intră în preocupările noastre. În ce privește cărțile poștale ilustrate, vă rugăm să citiți răspunsul dat tov. I. Hirjolescu din Brăila: procedura este valabilă și pentru Timișoara.

TATIANA SEVERIN, CÎSNĂDIE. Încercarea literară, încă nepublicabilă, vedește oarecare aptitudini care vă dau dreptul să continuați a persevera. Reținem fotografiile, dintre care poate una va vedea lumina tiparului în cadrul unei rubrici de fotografii ale amatorilor.

MARIUS CONSTANTINESCU, CIMPINA. Pentru a putea răspunde prin poștă la întrebările dv., vă rugăm să ne trimiteți adresa.

V. SILVIAN

PĂDUREA SPINZURĂȚILOR

FILM DISTINS CU PREMIUL DE EXCELENȚĂ LA
AL IV-LEA CONCURS TEHNIC INTERNAȚIONAL AL
FILMULUI — MILANO 1964.

O producție a studioului cinematografic „București”

Scenariul	: TITUS POPOVICI
Regia	: LIVIU CIULEI
Imaginea	: OVIDIU GOLOGAN
Muzica	: THEODOR GRIGORIU
Decoruri	: GIULIO TINCU
Costume	: OVIDIU BUBULAC
Sunetul	: ING. A. SALAMANIAN

Cu: Victor Rebengiuc, Liviu Ciulei, Ștefan Ciobotărașu, György Kovács,
Ana Szeles, Glna Patrichi, Andrei Csiky, Emeric Schäffer, Costache Antoniu,
Emil Botta, Laszlo Kiss, Nicolae Tomazoglu, Constantin Brazeanu, Ion Ca-
ramitru, George Aurelian.

cadran

INTERNATIONAL

PORUMB „PRELUCRAT“

Atunci cînd presa americană a anunțat exportul către Franța a unor cantități apreciabile de „porumb prelucrat“, se părea că exportul de produse agricole din S.U.A., care preocupă atât de mult autoritățile americane, a obținut un important succes. Cîrînd însă bomba ziaristică a explodat și a reieșit că porumbul respectiv a fost atât de prelucrat, încît el se vinde pe piața franceză... în sticle cu eticheta „Bourbon“. Este vorba de whisky-ul provenit de la o întreprindere din Kentucky!

Firma americană se mîndrește foarte mult cu sprijinul pe care-l acordă eforturilor pentru exportul de produse agricole americane. Dacă în urmă cu zece ani whisky-ul respectiv nu era cunoscut în afara teritoriului Americii, acum „Bourbon“ se bea — după cum glăsuiește reclama respectivei firme — la restaurantul parizian de mare faimă „Maxim's“, la fel ca și în circumiliile din Beirut. William Marshall, președintele „Institutului Bourbon“, a anunțat că va continua ofensiva pentru ca pînă în 1970 să vîndă în străinătate whisky american în valoare de 12 milioane de dolari.

Dar pe piața franceză „Bourbon“ are concurenți serioși nu

numai în vinurile autohtone care sînt consumate zilnic la masă (media pe cap de locuitor a fost în 1964 de 160 litri vin de masă pe an) dar și în produse ale firmelor străine exportatoare de băuturi alcoolice. Vechiul „scotch“ nu este însă dispus să admită această lovitură sub centură și diferite firme au anunțat că vor acționa în consecință.

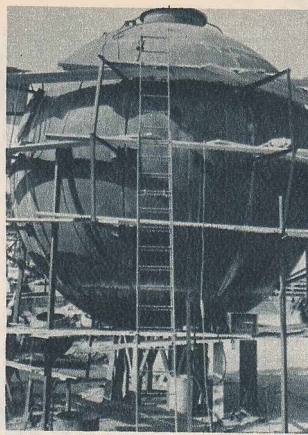
Dar războiul pentru cucerirea preferințelor consumatorilor s-ar putea să intre foarte cîrînd și pe făgașul scăderii prețurilor...

Z. FLOREA

ÎN MARE, LA PESTE 100 m ADÎNCIME...

În iunie 1965, comandantul J.Y. Cousteau, cunoscutul oceanograf francez, împreună cu încă cinci colegi ai săi, se va scufunda la 110 m sub nivelul mării, în largul insulei Levant.

Cei șase oceanografi vor efectua această experiență denumită „Pre-Continent 3“ într-o „sferă“ cu un diametru de 6 m (în fotografie), în care

vor rămîne timp de două săptămîni. În acest timp, oamenii își vor putea părăsi adăpostul submarin, pentru a lucra la o adîncime de pînă la 140 m.

Experiența prevăzută pentru luna iunie 1965 este cea de-a treia din seria întreprinsă de cercetătorii francezi. Prima experiență a avut loc lângă Marsilia în 1962 și s-a intitulat „Pre-Continent 1“ sau „Diogene“. Doi oceanografi au trăit atunci o săptămînă la 10 m adîncime, efectuînd coborîri individuale pînă la 25 m. Cea de-a doua experiență — „Pre-Continent 2“ — a avut loc în 1963, în Marea Roșie, cînd cinci oceanografi au rămas 30 zile la 25 m adîncime, efectuînd coborîri pînă la 50 m.

În cursul anului 1964, comandantul Cousteau a efectuat în Marea Mediterană, între insulele Hyeres și Corsica, coborîri pînă la 67 m adîncime, într-o „geamandură-laborator“ cu o greutate de 255 tone. Începînd din 1962, cînd a fost pusă în funcțiune, un număr de peste 20 echipe științifice au cules cu acest „submarin vertical“ — cum i se mai spune — interesante date oceanografice și meteorologice. Recent însă, un incendiu declanșat în sala mașinilor a pricinuit pagube însemnate acestui laborator sui-generis, ancorat în Marea Mediterană, și a pus pentru moment capăt activității științifice desfășurate la „bordul“ său.

Comandantul Cousteau a declarat că se așteaptă ca experiența „Pre-Continent 3“, care se va efectua cu un aparat construit în așa fel încît să se poată scufunda pînă la circa 200 m adîncime, să-i aducă rezultate deosebite în ce privește biologia marină.

I. M.

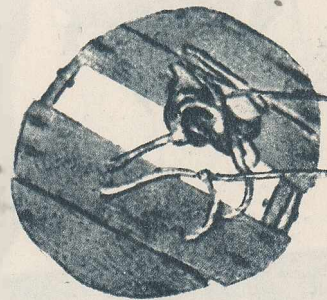
„SKIMUSÉET“

Vizitarea celui mai mare muzeu de schi din lume, situat în imediata apropiere a faimoasei trambuline Holmenjollen, din împrejurimile orașului Oslo, duce la o constatare interesantă, deși nu neașteptată: schiul, unul din cele mai vechi mijloace de transport din istoria omenirii, s-a schimbat cel mai puțin de-a lungul veacurilor. Este concluzia la care a ajuns corespondentul ziarului „New York Times“, James Feron, care a poposit recent aci.

Aceasta nu exclude, desigur, existența unei uriașe varietăți de schiuri, după cum, de altfel, o dovedește în primul rînd însuși muzeul. Unele din obiectele expuse acolo au fost găsite în morminte ale vikingilor datînd din urmă cu o mie de ani. Alături de schiuri de acum 2.500 de ani, găsite la Ovrebo, la 200 km sud-vest de Oslo, alte exponate reflectă ultimele perfecționări în materie: de pildă bastoane de schi prevăzute cu un dispozitiv de curățit zăpada din găurile practicate în gheață pentru pescuit...

Un tablou expus la „Skimuséet“ înfățișează pe doi dintre cei mai rapizi schiori ai Norvegiei. Ei nu se numără printre participanții la una din ultimele olimpiade de iarnă, ci au luat parte, cu 750 de ani în urmă, la o întrecere de un fel deosebit, și anume cu dușmanii regelui Hakon Hakonson. În 1206 doi servitori credincioși ai regelui au primit însărcinarea să-l salveze fiul, în vîrstă de doi ani, în timpul unui război civil. Torstein Skevla și Skjervald Skrukka (așa se numeau cei doi) au traversat munții, împreună cu prețioasa povară, de la Gudbrandsdal la Osterdal, cale de 50 km, într-un timp record.

Fățetele artei schiului sînt nenumărate. În muzeu poate fi văzută, de pildă, o pereche

Schiuri pentru animale...

de schiuri foarte curioase din Norvegia centrală: unul din ele măsoară peste trei metri lungime — celălalt doar un metru și jumătate. E vorba, cu alte cuvinte, de un fel de trotinetă sui-generis: primul schi servește la alunecarea pe zăpadă, celălalt, la împins. Este expus și un tablou care-l înfățișează pe Snowshoe Thompson (Thompson schiorul), norvegianul emigrat în Statele Unite care, pe la mijlocul veacului trecut, își ciștiga existența transportînd poșta peste lanțul muntos Sierra Nevada. Lui îi revine cinstea de a fi introdus schiurile în California, în 1856...

S-ar mai putea aminti de multe alte exponate sugestive. Ele sînt atît de numeroase încît custodele Kristoffer Lien declară: „Deși am aranjat totul din nou anul trecut, pur și simplu nu mai avem destul loc. Poate o să ne mutăm. Dacă vom avea destul bani...“

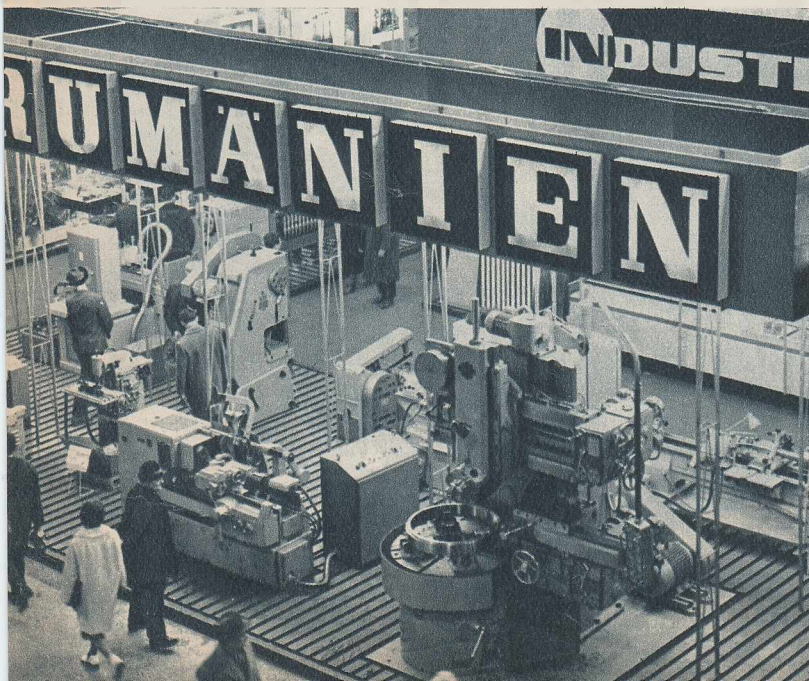
Și acum o ultimă curiozitate: muzeul este închis iarna. Cei mai mulți îl vizitează vara.

L. NIȚESCU

TEREN DE FOTBAL ÎNCĂLZIT SUBTERAN

În timp ce în Anglia și Suedia se fac încercări pentru punerea la punct a unui sistem de încălzire a hipodromurilor, în Statele Unite s-a realizat încălzirea unui teren de fotbal: acela al Universității din Purdue (Michigan). Sistemul, încercat foarte recent, asigură încălzirea cu ajutorul cablurilor electrice, rețeaua avînd o putere de 9-10 wați pe metru pătrat. Cablurile sînt îngropate la o adîncime de 15-20 centimetri. Căldura împiedică terenul să înghețe. Zăpada nu rezistă la această temperatură și iarba crește chiar și iarna. O imensă „cuvertură“ din plastic transparent completează efectele încălzirii prin curent electric, atunci cînd terenul nu este ocupat de jucători. Un singur inconvenient: „cuvertura“ aceasta favorizează în-

Exponatele românești la Tîrgul internațional de la Leipzig se bucură de un deosebit succes. Tractorul „U 650“, de pildă, a obținut medalia de aur și diploma de onoare pentru înaltul său nivel tehnic și pentru modul de prezentare. În fotografie: la standul de mașini-unelte din pavilionul R.P. Române.

Iarna aceasta s-a dovedit a fi capricioasă și pe teritoriul Iugoslaviei. Fotografia înfățișează un aspect din Cetinje (Muntegros) după un recent val de ninsoare.

La Madrid ca și în alte centre universitare spaniole continuă lupta studenților spanioli pentru libertatea cuvîntului, asocierii și adunărilor. În fotografie: aspect din timpul unei recente demonstrații studențești în capitala spaniolă.

mulțirea microciuperilor, provocând boii de care jucătorii de la Purdue încep să se plîngă. Va fi nevoie, spun specialiștii, să se procedeze la uscarea artificială a aerului. Dacă aceste corective vor fi satisfăcătoare, se va trece la „climatizarea” multor terenuri de sport din Statele Unite.

G. D.

MANEVRE SAU TRUC PUBLICITAR?

Recent ziarul New Republic din Washington a consacrat un articol așa-numitel „operații Ayacucho” — denumire dată celei de-a treia sesiuni de exerciții militare combinate interamericane la care au luat parte șase țări: Argentina, Columbia, Paraguay, Peru, S.U.A. și Venezuela.

După ce descrie diferitele operații din cadrul acestei acțiuni menite „să zdrobească o potetică armată de partizani”, ziarul mai sus-citat scrie:

„Potrivit declarațiilor oficiale, «Ayacucho» și celelalte exerciții militare în comun trebuiau să reprezinte «un mijloc eficace de îmbunătățire a operațiilor de comandă și stat-major și a planificării militare și de acumulare de experiență în colaborarea în scopuri de apărare a emisferei vestice»; în fapt, aceste manevre par a fi avut alt scop. În ciuda faptului că s-au folosit muniții adevărate, vase de război, tancuri și avioane de război, iar din avioane au fost lansate o mulțime de arăuștii, nu comandamentele și statele-majore au fost ele vizate, ci persoanele care participau în calitate de spectatori. Zona exercițiilor fusese stfel aleasă și scenariul astfel alcătuit, încît să permită demonstrarea unor multiple acțiuni militare. Atacurile împotriva și aeroperute au fost rdonate nu în funcție de efectele presupusei situații tactice, ci pentru beneficiul societăților militare, demnitarilor, diplomaților și ziariștilor rezenți.

Potrivit scenariului operației «Ayacucho», elementele subversive ar fi reușit să obțină ajutorul păturilor țărănești; partizanii ar fi izbutit să strîngă un suficient număr de unități de luptă și piese de artilerie ușoară pentru a porni la asalt împotriva capitalei — Lima. O asemenea situație nu pare improbabilă. Mai greu este însă să-ți închipui că forțele armate ale emisferei vestice ar putea colabora în cazul cînd s-ar produce o asemenea situație.

Unitățile bolivienne, de pildă, nu au participat la «Ayacucho». Ele trebuiau să participe dar, între timp, guvernul bolivian a căzut. Peru și S.U.A. nu recunoscuseră încă guvernul generalului Barrientos și, atunci cînd înaltul comandament peruvian a repetat invitația, ea a fost respinsă. Dacă divergențele politice pot interveni atunci cînd se organizează o joacă de-a războiul, cu atât mai dificil ar fi colaborarea în cazul unui război adevărat.

Și chiar dacă s-ar realiza o asemenea colaborare, care este gradul de eficacitate al forțelor armate latino-americane? Micile contingente participante la «Ayacucho» erau toate unități de elită. În aceste condiții putem considera asemenea manevre ca reflectînd cu adevărat pregătirea de luptă a forțelor respective — sau toată această operație nu a fost decît un truc publicitar pentru justificarea cheltuielilor militare și crearea unei false iluzii a securității?”

CUNUNA CELOR ȘASE VEACURI

„Quand on est jeune, c'est pour toujours” — „cînd cineva e tînăr, e pentru totdeauna”. Dictionul — francez — se referă la persoane, dar e aplicabil deopotrivă așezămintelor. Cel mai venerabil for de cultură al Austriei se înscrie și el pe lista exemplilor. Universitatea din Viena își așază pe frunte cununa de lauri a marilor sărbători: Împlineste șase sute de ani. Fundată de Rudolf al IV-lea la 1365, reorganizată în 1752 de celebrul medic Van Swieten, ea con-

tează în istoria științei europene ca cea mai veche instituție de învățămînt superior în limba germană. Și totuși, de-a lungul veacurilor, spiritul cercetător, pasiunea novatoare, n-au putut fi sgrumate de ancloza tragică a bătrîneții, s-au menținut chiar și în epocile de obtuză ură împotriva culturii și adevărului, prin care a trebuit să treacă această „alma mater” a cărurarilor austriece.

Pentru călătorul sosit la Viena, un popas la universitate e evocator și instructiv, completînd cu un element esențial imaginea metropolei, ațit de bogată în mărturii artistice și culturale.

Pe „Dr. Karl Lueger-Ring” sînt cîteva „opriri” obligatorii: Primăria, Parlamentul, marele teatru „Burgtheater” și Universitatea. Desfășurată pe o vastă suprafață, cu fațada de o fermecătoare grație, clădirea actuală — construită la sfîrșitul veacului trecut de arhitectul Von Ferstel în stilul Renașterii italiene — adăpostește aulele academice și o parte din facultățile devenite de mult vestite. Pe una din laturi se întind sălile Bibliotecii universitare cu un depozit de circa un milion cinci sute de mii de volume.

În interior, sălile cu pardoseală de marmură, luminate de ample ferestre, străjuite de busturile umanistilor din cel de-al 15-lea veac sau ale profesorilor de mai tîrziu care au făcut vestită în lume școala vieneză de medicină, cea de științe ale naturii, cea de matematici sau filologie — păstrează tăcerea gravă a marilor reculegeri. În exterior întreaga zonă deschide pagini din istoria orașului: chiar în fața universității, o statuie reprezentată pe Van Liebenberg, conducătorul Vienei în vremea asediului turc din 1683; alături se deschide vestita „Mölkerbastei” — cu resturi ale anticelor fortificații și cu vechi case caracteristice Vienei medievale. Tot aici se află casa unde între 1804 și 1815 a locuit — cu intermitențe — Beethoven. Nu departe, pe străduța „Schreibvogelgasse”, se află atrăgătoarea „Dreimäder-

haus” — „Casa cu trei fete”, legată de amintirea, ațit de dragă vienezilor, a lui Schubert.

Pentru călătorul venit din România, vizitarea universității și a zonei din jurul ei se leagă de un moment emoționant. Pe străzile Vienei universitare au răsănat cîndva pașii unui „student-audient”, cu fruntea largă, cu privirile adînci, cu părul abundent. Un student pasionat de studiu, îndrăgostit de tot ce era artă: Mihail Eminescu. Așezămîntul care sărbătorește în aceste zile împlinirea a șase sute de ani de existență îl păstrează și pe el pe lista glorioșilor exponenți ai spiritului omesc care, la un moment dat, s-au aflat pe băncile amfiteatrelor vieneze și care, prin creația lor, confirmă dictonul franțuzesc cu valabilitate universală: „Cînd cineva e tînăr, e pentru totdeauna”.

L. SĂRĂTEANU

SECRETE ȘI CONCESII

„Nu îți dezvălui niciodată pozițiile înainte de a începe să negociezi” — spunea premierul englez Wilson la sosirea în Germania occidentală. El nu se referea, cum era de așteptat, la negocierile anglo-vest-germane sau franco-germane la nivel înalt, inaugurate de călătoria sa. Wilson formula acest principiu pentru a justifica de ce sprijină poziția vest-germană în privința așa-zisei chestiuni a frontierelor. „Problema frontierelor — spunea el — constituie din punctul nostru de vedere o chestiune care va trebui reglementată în momentul cînd se va negocia tratatul de

pace”. Principiul ca și poziția sînt preluate integral din formulările lansate la Bonn. Diplomația vest-germană, pentru a nu fi acuzată că încearcă să obțină revizuirea actualiei situații din Europa centrală, a difuzat zvonul că R. F. Germană ar fi gata „să facă concesii” în chestiunea frontierelor, dar că o menține în discuție doar pentru a obține ceva în schimbul „concesioanelor”, poziții care „nu poate fi dezvăluită înainte de negocieri”.

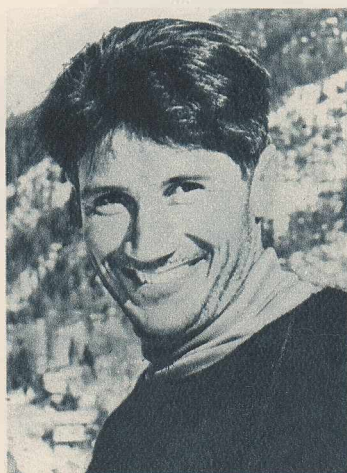
Premierul englez, preluînd această formulă vest-germană, nu a căutat bineînțeles să demonstreze decît că Anglia are ce oferi R. F. Germane, cel puțin în domeniul problemei germane dacă nu în cel al forțelor nucleare, în schimbul unor concesii financiare vest-germane. Numai că, așa cum au remarcat diferiți observatori, el nu a făcut decît să încalce principiul preluat — acela de a nu-ți dezvălui poziția înainte de a începe să negociezi. În felul acesta Anglia, nu numai că s-a angajat în mod public față de R. F. Germană înainte de a fi sigură de concesii financiare, dar a și deschis un nou capitol de dezacorduri cu Franța. Acest aspect a fost și mai bine reliefat de polemica dintre Broussine, redactorul oficiului francez „La Nation”, și Barzel, președintele grupului parlamentar creștin-democrat din R.F.G. Acesta din urmă a declarat, după o întrevvedere cu președintele de Gaulle, că generalul „nu preconizează nici o condiție preliminară relativă la frontierele R.F. Germane înainte de deschiderea negocierilor asupra reunificării”, adică, nu ar cere ca Germania occidentală să renunțe la pretențiile sale teritoriale. Or, Broussine califică această relatare drept o „îndulcire” deliberată a cuvintelor președintelui. Iată cum restabilește „La Nation” cele declarate lui Barzel: „Chestiunea care se pune este de a ști în ce fel pot fi îndeplinite condițiile politice ale reunificării. Este clar că una din aceste condiții prealabile este aceea ca problema frontierelor să înceteze a mai fi un element de negociere. Dacă guvernul de la Bonn vrea să renegocieze frontierele, nu vor exista niciodată nici negocieri, nici reunificare. Dimpotrivă, dacă el acceptă a recunoaște astăzi frontierele actuale ale Germaniei, se va putea face un pas pe calea unei reglementări”.

Cam asta e pe scurt istoria nedezvăluirii pozițiilor dezvăluite. S-ar putea să se mai afle noutăți în această privință abia după vizita la Paris a premierului Wilson.

N. LUPU

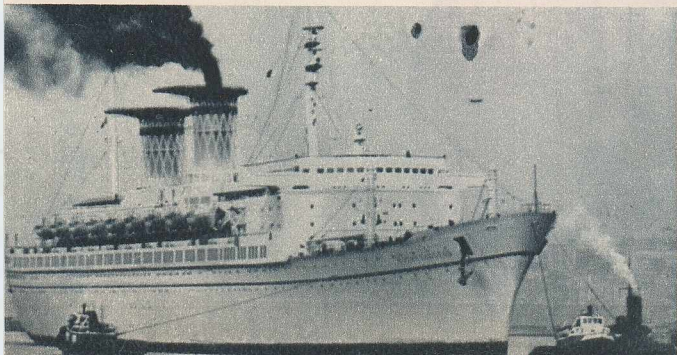

Ciociro între poliști și șoferi de taxi din Atena care au declarat grevă și au organizat în sprijinul revendicărilor lor o manifestație în fața clădirii Parlamentului.

Alpinistul italian Walter Bonatti, supranumit „Păianjenul Dolomiților”, a reușit să escaladeze, de unul singur și pentru prima oară pe timp de iarnă, versantul nordic al Muntelui Cervin. După această victorie el a declarat că va abandona alpinismul, pentru a se retrage „în plină glorie”.

Cel mai tînăr și mai modern transatlantic al flotei italiene, „Michelangelo”, a fost lansat la apă pentru probe.

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 3507, Of. 33. Telefon 17.60.10—int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

TARIF DE ABONAMENTE: 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei.

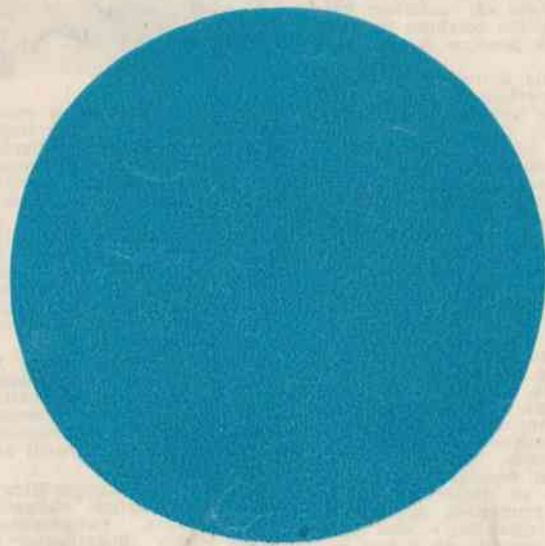
PREȚUL REVISTEI: 2 LEI.

TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

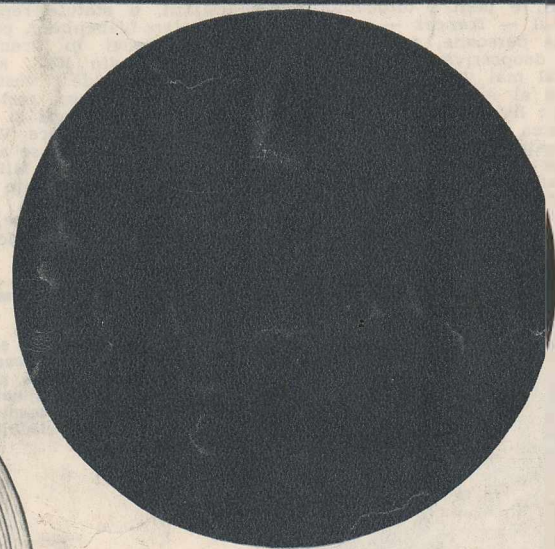
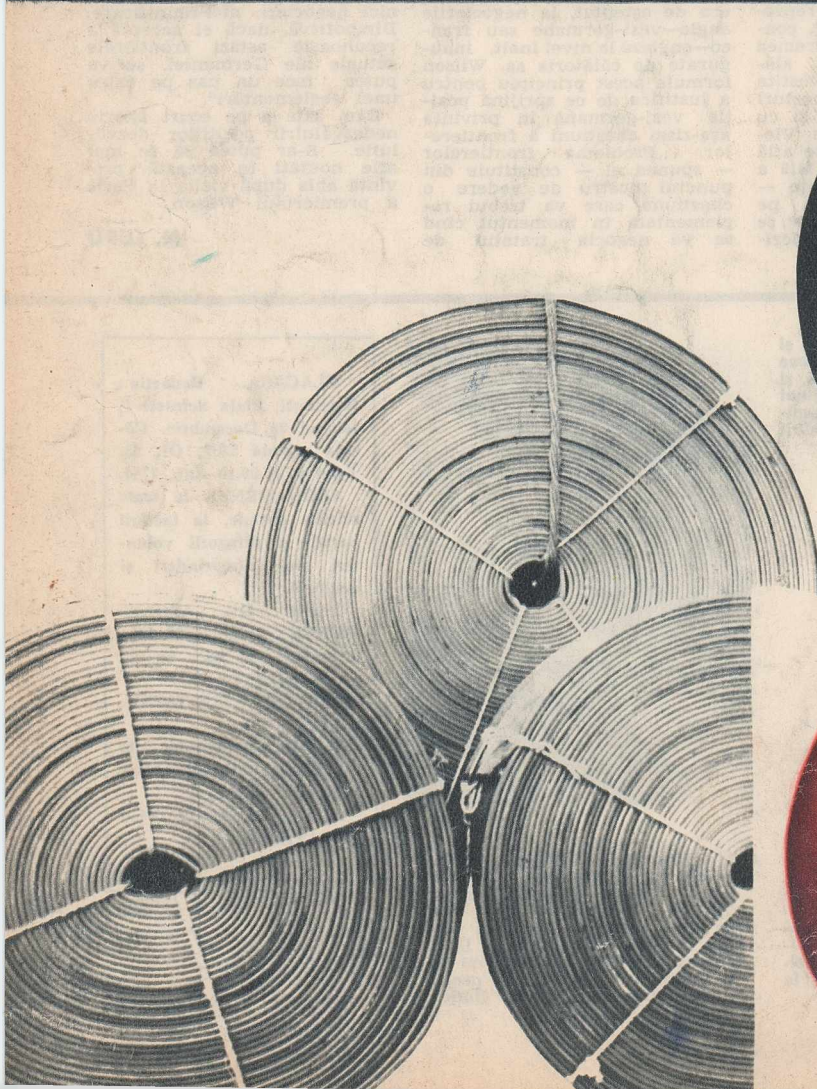
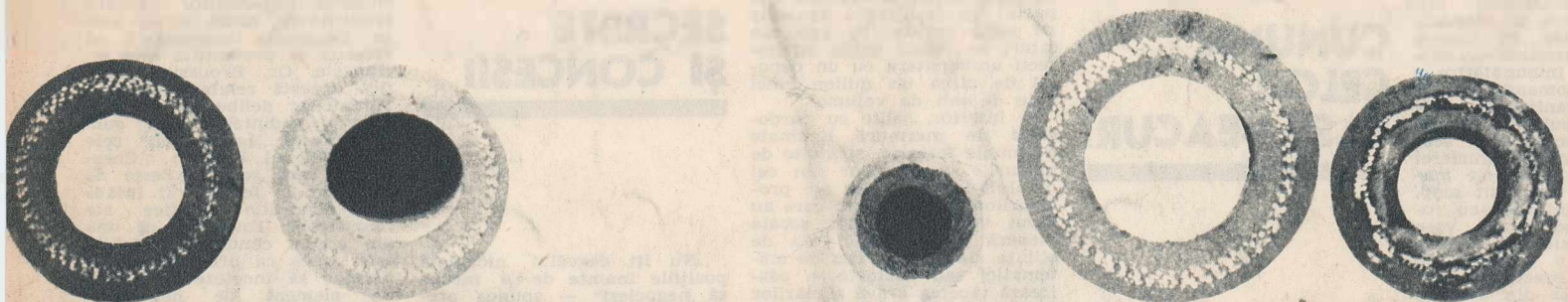
Redactor artistic: Vlad MUȘATESCU.

COMBINATUL DE CAUCIUC JILAVA

Prelungirea șoseaua Giurgiului 49 A, raionul Nicolae Bălcescu

■ FURTUNURI DE CAUCIUC

■ BENZI TRANSPORTOARE ■ BENZI TRANSPORTOARE ■ BENZI TRANSPORTOARE